

LIBRARY
RESERVE
BIBLIOTEKA

HP 12628

DARBININKAS

Vol. LXXV, Nr. 10
Kovo - March 9, 1990

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Stasys Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas Washington, kalbėjęs Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime Kultūros Židinyje New Yorke. Nuotr. L. Tamošaičio

Savaitės įvykiai

Lietuvos Aukšč. tarybos rinkimuose iš 90 išrinktų atstovų 72 buvo Sąjūdžio kandidatai, kiti 51 kandidatai nėra surinkę pakankamos balsų daugumos ir turės būti perbalsuoti kovo 10 įvyksiančiuose antriniuose rinkimuose. Tad jau dabar Sąjūdžio atstovai turi tarybos daugumą, bet per papildomus rinkimus jų bus dar išrinkta daugiau.

Nikaragvos prezidento rinkimuose opozicijos partijų kandidatė Violeta Barrios de Chamorro netikėtai surinko 55.2 proc. balsų ir buvo išrinkta krašto prezidentė. Pareigas turės pradėti eiti balandžio 25. Dabartinis prezidentas Daniel Ortega Saverdra pažadėjo respektuoti žmonių valią, bet prisibijoma, kad Sandinistų frontas gali nepripažinti Chamorro vyriausybės.

JAV, Nikaragvos prezidento rinkimus laimėjęs opozicijų partijų kandidatė, pažadėjo nutraukti prekybos embargo ir teikti Nikaragvai ekonominę paramą, jei valdžios perėmimas vyks tvarkingai. Taip pat bus atstatyti normalūs diplomatiniai santykiai.

Sov. S-ga buvo sulaukusi įvažiavimo vizas JAV kongreso atstovams, kurie norėjo vykti į Lietuvą stebėti ten vykstančių rinkimų. Sukėlus dėl to protestus, vizos buvo suteiktos, bet atstovai į Lietuvą atvyko jau po rinkimų.

Sov. S-gos komunistų partijos centro komitetas išleido atsisaukimą, raginantį gyventojus susilaikyti nuo vasario 25 numatytų įvairių demonstracijų, tačiau demonstracijos vyko daugely miestų, o Maskvoj demonstracijose dalyvavo keli šimtai tūkstančių žmonių, pasmerkdami komunistų partiją ir reikalaujanti didesnių demokratinių reformų.

Prezidentas George Bush ir čia atvykęs Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl, užbaigę posėdžius, pareiškė, kad nesą pagrindą bijoti susijungusios Vokietijos ekonominės, politinės ar karinės jėgos, kad susijungusi Vokietija turi priklausyti NATO ir dalyvauti jos karinėje struktūroje.

Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Kohl, nėra linkęs dabar pasisakyti dėl dabartinių sienų su Lenkija, nes tuo reikalu atsakymą gali duoti tik susijungusios Vokietijos parlamentas ir vyriausybė.

NYT vasario 24 Bill Keller paskelbė straipsnį apie Lietuvos komunistų partijos pastangas užbaigti KGB veiklą Lietuvoje. Esą KGB viršininkas Kriuškovas, norėdamas išvengti konfrontacijos, yra pažadėjęs atšaukti dabartinį KGB v-ką Lietuvoje gen. Edmundą Eismantą ir jo vieton paskirti kitą, nesusiėpusį su Lietuvos vykdytom represijom. Lietuvos Aukšč. taryba yra paskyrusi komisiją išstudijuoti atskiros Lietuvos žvalgybos žinybos sudarymą.

Prezidentas George Bush ir valst. sekr. James A. Baker įtikinėja Izraelį, kad atėjęs laikas nutraukti įvairius atidėliojimus ir pasiūlyti taikos su palestiniečiais planą, nes kitaip JAV nutrauks savo pastangas įtikinėti palestiniečius priimti Izraelio siūlymus.

KARDINOLAS SLADKEVIČIUS ŽVELGIA Į ATEITĮ

— Ko lauktina ir linkėtina 1990 metais —

Kuo Lietuvos Bažnyčia galėjo pasidžiaugti ir dėl ko liūdėti 1989 metais?

Pernai sugrįžo į mūsų Tautos gyvenimą ir mūsų Bažnyčios gyvenimą tai, kas buvo mums atimta arba prarasta.

Mes Dievo Apvaizdai esame labai dėkingi ir jaučiame visur nuostabią Dievo ranką, kuri veda mūsų Bažnyčią, kad galėtume pasiekti savo tikslą, reikiamai atlikti savo paskirtį. Sąlygos, aplinkybės pasikeitusios daug ko mums leidžia, ko anksčiau mes negalėjome. Galbūt, toks džiaugiausias dalykas yra — sugrįžimas į mokyklos suolą tikėjimo dėstyimo. Tą anksčiau buvo visiškai beviltiška, Galvojome, kad leis, o jei leis, tai tikrai kur nors prie bažnyčios ar bažnyčios, o kad į mokyklų suolą įsileis — neįmanoma tikėti, ypatingai, kad ir lenkai šito neturi. Mes būsime pirmieji, kurie pralaužiam ledus. Džiaugsmas ta Dievo dovana. Visi žinom, kad ne visi dalykai mums sugrąžinti, taip pat žinome, kad yra noras sugrąžinti, kad šiuo atžvilgiu geranoriškai nusiteikę visi ir turim viltį, kad sugrįš. Mes labai gerai suprantame, kad kai tiek daug buvo atimta — iš karto visko sugrąžinti — nepajėgūs to padaryti tie, kurie privalo grąžinti ir mes nepajėgūs net reikiamu būdu priimti, kuriems nori sugrąžinti, kuriems reikia sugrąžinti, Reikiamu laiku viskas grįš. Jėzuitų bažnyčią Kaune jau legaliai grąžino. Grąžinimas legalizuotas, bet tikrajam naudojimui, — reikės laiko daug. Suprantame, iš karto viskas nesiduos parengti.

1990-tieji metai paskelbti Dekalogo metais. Mes, mus paskatino mūsų tautos dabartinė didoka dvasinė ir moralinė padėtis, dvasinis ir moralinis tautos stovis. Tą privertė labai susirūpinti. Mes esame įsitikinę, kad tik tai Dievo Įsakymų laikymasis tautos gyvenime gali duoti tikruosius pamatus tautos dorovei ir jos tikrajam atsinaujinimui.

Ką galėtumėte palinkėti mūsų tautai šiais jau prasidėjusiais Naujaisiais 1990 metais?

Prieš keliolika metų Katalikų

SANTYKIAI SU VATIKANU

Vatikano valstybės sekretorius kardinolas Casaroli italų žinių agentūrai ANSA duotame interviu pareiškė, jog galbūt, netolimoje ateityje Apaštaloj Sostui susidarys galimybė užmegzti oficialius santykius su Maskva.

Kardinolas pastebėjo, jog dar nėra atėjęs laikas užmegzti oficialius diplomatinis santykius su Sovietų Sąjunga, bet su Maskva gali būti užmegzti kitokio pobūdžio santykiai, pavyzdžiui, nuolatiniai vadinami "darbo ryšiai" panašūs į tuos, kuriuos Vatikanas palaikė su Lenkija prieš normalių diplomatinis santykių atkūrimą.

Kiek tai liečia Sovietų Sąjungą, kardinolas Casaroli, įsitikinimu, svarbu pradėti darbą, ypač prisimintus, kad Apaštaloj Sostas su Maskva niekad nėra palaikęs jokių santykių. Kardinolas valstybės sekretorius toliau pažymėjo, jog nėra jokių kliūčių dip-

Bažnyčios Vadovas Popiežius Paulius VI-tasis Kalėdų švenčių proga, taip kreipėsi į tikinčiuosius: "Broliai ir Sesės, Jums skirtas mūsų sveikinimas ir kalėdiniai linkėjimai. Jie turėtų pasiekti jūsų širdis ir atnešti džiaugsmo, taikos, geros valios ir pasitikėjimo, apdovanoti Jus visus tuo, ką skleidžia ir kuo spinduliuoja Kalėdos. Tegul kiekvienas priimančias mūsų nuoširdžius linkėjimus išgyvena savo dvasios gilumoje palaimos, paguodą ir džiaugsmą. Jei mūsų dienų žmonės turi net per daug vadinamos išorinės laimės, pramogų, jiems labai dažnai stinga tikrosios vidinės ir gilios palaimos. Tokios vidinės palaimos, džiaugsmo, ramybės mes ir linkime kiekvienam jūsų", — taip kalbėjo Popiežius Paulius VI-asis. Šiandien nuoširdžiausias sveikinimas Jums Broliai ir Sesės — drįstu pasinaudoti šiais Šventojo Tėvo žodžiais ir linkėti tu pačių dvasinių vertybių, kurių anuomet jis linkėjo — vidinės palaimos, džiaugsmo, paguodos ir ramybės. Gerai žinome dvasinės vertybės nesena, jos visuomet mums reikalingos. Šventasis Jonas Apaštalas visiems primena, kad pačios brangiausios dvasinės vertybės mūsų gaunamos tik per Jėzų Kristų. Štai Jo žodžiai: "Tiesa ir malonė atėjo

per Jėzų Kristų". Bet drauge tas pats Apaštalas Jonas mus įspėja: "Pas savuosius atėjo, o savieji jo nepriėmė". Kam taikomi šie žodžiai? Gal tik išrinktai tautai, o gal šiandien ir mūsų tautai? Ką galvoti apie tuos tėvus, kurie nepareikia noro, kad jų vaikai įsigytų Kristaus mokslo pažinimą. Nepateikia pareiškimo, kad jų vaikams reikalingas tikėjimo mokymas mokykloje. Kaip įvertinti tą mūsų jaunimą, kuris Lietuvą paverčia pornografinė tauta. Dar nesuspėjome pasidžiaugti tautos atgimimu, o jau užsitraukėme jos dvasinio išsigimimo gėdą. Kam dejuoti dėl aplinkos gamtinio užteršimo, jei moraliniu palaidumu, alkohlizmu ir narkomanija patys nuodijam savo tautos dvasinę aplinką.

Kaip mūsų tautos bendražmogiško idealu išreikštas dangaus angelų linkėjimas: "Garbė Dievui Aukštybėse, o žemėje ramybė geros valios žmonėms"! Ramybės, palaimos visi trokštame — ji tikrai ateis į mūsų tautos gyvenimą, jei priimsime Kristų, kaip mūsų Mokytoją ir Vadą, jai per Jį ateis Jo tiesa ir malonė į kiekvieno mūsų širdį ir padarys mus tikrais — tikrai geros valios žmonėmis nešančiais kalėdinį džiaugsmą ir ramybę kiekvienam žmogui.

Lietuvos gen. konsulo Aniceto Simučio priėmimo vasario 16 konsulas su tautos komiteto. Iš k. Romas Kezys, Eglė Dudėnienė, Aleksandras Vakselis, Malvina Kliveckienė, Juozas Giedraitis, Janina Simutienė, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, Virginija Rėmėzienė, Vytautas Alksnis, Audronė Misiūnienė, Paulius Jurkus, Aldona Kepalaitė. Nuotr. L. Tamošaičio

ELEKTRĖNAI SULAUKĖ IR KITOKIOS ŠVIESOS

Ne taip seniai būriai Elektrėnų miesto ir jo apylinkių gyventojų, nepaisydami nei kartais pabjurusių orų, nei kai kieno pašlijusios sveikatos, pėsčiomis ar kitokiais būdais traukė į kaimynines Kietaviškių ir Vievio bažnyčias. Ir štai atėjo 1988 metų gruodžio 16 diena, laikoma

lomatinis santykių su Českoslovakija atsinaujinimui. Jų trokšta ir Českoslovakijos vyriausybė.

Dėl santykių su Rumunija kardinolas pažymėjo, kad galbūt, reikės palaukti, kol paaiškės to krašto politinė padėtis. Kardinolas valstybės sekretorius baigdamas pokalbį pastebėjo, jog Centru Europoje vis plačiau įsitikinama, jog yra svarbu palaikyti santykius su Apaštaloj Sostu. Jie turi politinę reikšmę ir drauge patarnauja Valstybės ir Bažnyčios ryšių palankiam vystimuisi.

Elektrėnų parapijos kūrimosi užuomazga.

Į šį atmintiną steigiamąjį susirinkimą atėjo daugiau nei šimtas tikinčiųjų, o už bažnyčios statymą pasirašė 1682 žmonės. Po mėnesio valdžios įstaigos oficialiai įregistravo Elektrėnų religinę bendruomenę ir leido statyti bažnyčią, kurios komitetą sudarė 25 nariai, pirmininkas — Povilas Senavaitis.

Pirmasis 1989 metų sekmadienis jau jėjo į Elektrėnų parapijos istoriją. Tą dieną miestelio, kuriame gyvena apie 18 tūkstančių žmonių, valgyklos salėje buvo paaukotos pirmosios mišios.

Susirinko apie keturis šimtus žmonių. Vėliau pamaldoms buvo leista naudotis Elektrėnų komunalinių įmonių kombinato patalpomis, kur lig šios dienos ypač gausiai žmonių susirenka

LIETUVOS PERSITVARKYMO SĄJŪDŽIO LAIŠKAS JAV VALSTYBĖS SEKRETORIUI JAMES BAKER

Sąjūdžio seimo tarybos nariai, einantys ir TSRS liaudies deputatų pareigas, Kremliuje įteikė laišką ir memorandumą besilaukiamam JAV Valstybės sekretoriui James A. Baker III, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Pateikiame vasario 9 d. datuoto laiško turinį.

Didžiai gerbiamas Valstybės sekretoriau James A. Baker, III

Mes, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo Tarybos nariai, taip pat vieninteliai demokratiš-

ka išrinkti TSRS liaudies deputatai, naudojantys legalias politines ir parlamentines priemones Lietuvos valstybės nepriklausomybei atstatyti kreipiamės į Jus ir Jūsų asmenyje į JAV vyriausybę su mūsų troškimu ir pasitikėjimu, kad JAV tiek dešimtmečių nepripažinusi prievartinės aneksijos kurios auka tapo Lietuva, atsižvelgdamos į demokratinių permainų sieki, taip stipriai pasireiškusių Lietuvoje ir kitur Rytų Europoje, paremtų lietuvių tautos laisvės ir valstybinės nepriklausomybės reikalavimą Valstybės sekretoriaus susitikimuose su TSRS vadovais. konkrečiai paskatintų juos neatidėlioti Lietuvos siūlomų derybų su Tarybų Sąjunga, kurių pasekmė būtų atstatyta Lietuvos Respublikos nepriklausomybė, vėl realizuojamas jos suverenitetas, agresijos būdu sustabdytas 1940 metais. Lietuvių tautai nepakenčiamai skaudi būtų perspektyva šių metų vasarą pradėti antrąjį nelaisvės penkiasdešimtmetį. Tik reali laisvės perspektyva, vykstant nurodytomis Lietuvos TSRS deryboms ir žinant sutartą nepriklausomybės atstatymo datą, gali padėti išlaikyti stabilią ir politiškai evoliuciuojančią padėtį šiame Europos regione. (LIC)

SOVIETAI RADO MOLOTOVO - RIBBENTROPO PROTOKOLUS

Vasario 27 Sovietų Užsienio reikalų ministerija pripažino, kad jie rado Sovietų-Nacių sutarties kopiją rusų kalba.

Užsienio reikalų ministerija leidžia žurnalą Vestnik. Ten ir įdėjo kopijos nuotraukas. Parašyta mašinėle rusų kalba. Nuotrafuota kaip tik slapta pridėdamasis protokolas.

Visą laiką Sovietai sakė, jog jis negali rasti jokių pėdsakų, kad tokie protokoliai buvo pasirašyti. Ir dabar sako, kad savo archyvuose dar neranda originalų.

Sovietų-Nacių nepuolimo paktas buvo pasirašytas 1939 rugpjūčio 23 d. Slaptieji protokoliai pasirašyti vėliau. Jie. Pabaltijo kraštus atidavė Sovietų Sąjungos kontrolei. Sutartis įgalino Hitleriui pradėti karą.

Praeitą vasarą vokiečiai paskelbė vokiškas sutarties kopijas. Tai ir privertė Kremlį pripažinti, kad tokie dokumentai egzistuoja.

(nukelta į 2 psl.)

Savaitės įvykiai

Pietų Afrikos prezidentas P. W. de Klerk pajukė iš kalėjimo paleisto Afrikos kongreso veikėjo Nelson Mandelos archaiškas pažūras, kaip tolimesnį partizanų kovų vykdymą ir reikalavimą nusavinti pagrindines krašto jėgas.

Izraelio Darbo partija įspėjo min. pirmininką Yitzhak Shamir ir jo vadovaujamą Likud partijų bloką pradėti derybas su palestiniečiais, nes kitaip Darbo partija pasitrauks iš vyriausybės koalicijos.

JAV taupumo sumetimais nutarė daugiau nebeaudoti žvalgybos reikalams SR-71 žvalgybos lėktuvų, kurie gali aukščiausiai pakilti, skristi per val. 2100 mylių greičiu ir iš 16 mylių atstumo išskaityti automobilių registracijos lentelės įrašus. Esą dabar tą darbą galį atlikti satelitai.

Indijai priklausancio Kašmiro provincijos 400,000 gyventojų provincijos sostinė Sarinagar surengė demonstracijas ir reikalavo nepriklausomybės.

PLO pirmininkas Yasir Arafat leido palestiniečiams dalyvauti pasitarimuose su Izraeliu dėl taikos.

Vengrijos užs. reikalų ministras Gyulu Hern pareiškė, kad Vengrijos įsijungimas į NATO politinę tarybą būtų logiškas žingsnis į demokratine ir sujungtą Europą.

Ispanijos vyriausybė paskelbė dekretą, prilyginantį protestantų ir judaizmo religijų teises katalikų religijai.

Rytų Vokietijos Socialdemokratų partijos kongresas partijos vadu ir kandidatu į ministerius pirmininkus išrinko buv. komunistą Ibrahim Boehme.

Sov. S-ga sutiko atitraukti iš Čekoslovakijos savo 73,500 karių iki 1991 liepos 1 ir jau pradėjo atitraukimą vykdyti.

Švedijos parlamentas nauju min. pirmininku išrinko neseniai atsistatydinusį min. pirmininką Ingmas Carlsson.

Sov. S-gos Aukšč. taryba po aštrių debatų suteikė prezidentui Gorbačioviui jo pageidautas plačias vykdomąsias galias. Įstatymą turės patvirtinti kovo 12 susirinkimas Liaudies atstovų kongresas.

Kas ketvirtas Afrikos amerikietis nuo 20 iki 29 m. amžiaus yra arba kalėjime, ar sąlyginai nuteistas kalėti ar paleistas iš kalėjimo sąlyginai.

Sov. S-gos užs. reik. ministerija pagaliau paskelbė atradusi nacių-sovietų pakto kopijas.

Lenkija užmezgė diplomatinis santykius su Izraeliu.

Filipinuose buvo areštuotas už prisidėjimą prie pr. m. gruodžio mėn. rengto sukilimo prieš prezidentą Carozon Aquino senatorius ir buv. gynybos ministeris Juan Ponce Enrile.

Baliui Gajauskui, kovotojui dėl Lietuvos laisvės, 37 metus iškalėjusiam sovietų gulage, Baltų laisvės lyga paskyrė "Baltų laisvės žymenį". Baltų laisvės lygos vicepirmininkė Angelė Nelsienė žymenį įteikia jo giminaičiui Rimui Gajauskui, kairėje lygos sekretorius Janis Braukis. Nuotr. Romo Nelso

LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJOS ATKURIAMOJI KONFERENCIJA

Sausio 27 - 28 d.d. Kauno buvusiuose Švietimo Namuose įvyko Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos (LKDP) atkuriamoji konferencija, praneša Lietuvių Informacijos Centras. Joje dalyvavo 300 žmonių, tarp jų 156

ELEKTRŪNAI SULAUKĖ ŠVIESOS

(atkelta iš 1 psl.)

statė jos ribas. Taigi Elektrėnų parapija jau gavo pilnas juridines teises.

Jos gyvenimas jau pradėjo normalia vaga tekėti. Bažnyčios bendruomenės komiteto narys jau suorganizavo ir nuovokiai vadovauja bažnytiniam jaunimo chorui. Iškilmingo parapijos įkūrimo proga paaukotos pirmosios mišios už jaunimą. Šitaip pradėjo gyvuoti jauniausia tiek savo amžiumi, tiek gal ir gyventojų jaunumu Lietuvos parapija.

Na, o išorė nemaža rūpesčių sudarė. Surengtame bažnyčios pastato projekto konkurse dalyvavo keturios architektų grupės. Geriausias pripažintas H. Šilgalio, A. Čekanausko, P. Krūvelio projektas, prie kurio prisidėjo ir svečias iš užsienio — Vytautas Kazimieras Jonynas. Regis, neblogai parinkta ir bažnyčiai vieta, — ant kalnelio, kaip lig šiol darydavo mūsų tėvai ir prabochiai. Dabar kaupiamos statybinės medžiagos, renkamos aukos, deramasi su globėjais ir rėmėjais — Lietuvos elektrine ir Vievio paukštynu. Statybos rengiamasi pradėti 1990 metų pavasarį.

Nemaža Elektrėnų tikinčiųjų yra buvę Sibiro tremtiniai. Prie būsimosios bažnyčios ketinama pasodinti Tremtinių alėją, o bažnyčioje įrengti tremtinių koplyčią. Taigi Elektrėnai keičia savo pirmąjį gėdingą epiteta: miestu be Bažnyčios jau daugiau jo nebegalėsime vadinti.

Kazys Šliužas

delegatai iš 35 įsisteigusių Lietuvoje skyrių. Skaičiuojama, kad šiuo metu LKDP priklauso 1,500 narių.

Atkurtoji partija pasirinko Lietuvos krikščionių demokratų partijos vardą vietoj nepriklausomybės laikais veikusio Lietuvių krikščionių demokratų partijos pavadinimo, nes į jos gretas priimami ne vien lietuviai.

Konferencija buvo pradėta Šv. Mišiomis, kurias aukojo kardinolas Sladkevičius. Dėl LKDP ryšių su Katalikų Bažnyčia, vienas iš LKDP steigėjų einantis LKDP Vilniaus skyriaus pirmininko pareigas Vytautas Bogušis sakė, kad "Partija nebūtų susiformavusi, jeigu nebūtume gavę hierarchijos pritarimo. Mūsų partijoj ir net į valdybą įeina kunigai. ... Nors mes pasisakom už visas konfesijas, bet dominuoja katalikai. Bogušis pridūrė, kad Vilniaus LKDP skyrius jau yra užmezgęs kontaktus su pravoslavais bei evangelikais.

Atkūrimo deklaraciją perskaitė Viktoras Keturakis, KD Partijos narys nuo 1928 metų. Į atkuriamąją konferenciją atvyko ir siveikino Sąjūdžio ir politinių partijų atstovai. Konferencijoje nedalyvavo Lietuvos Laisvės Lygos, Jaunųjų Lietuvos ar Krikščionių Demokratų Sąjungos atstovai, kurie nepripažįsta parlamentinio kelio į nepriklausomybę. LKDP pripažįsta šį kelią ir dalyvaus būsimuose vasario 24

MIRĖ KUN. DAIL. PIJUS BRAZAUSKAS

Kovo 1 Portland, Oregone, mirė kunigas dailininkas Pijus Brazauskas. Velionis buvo gimęs 1905 lapkričio 38 Bartininkų kaime, Pilviškių valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Pradžios mokslą išėjo Bagotosios bažnytkaimyje, 1919 - 1924 lankė Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją, 1924 - 30 Vilkaviškio kunigų seminariją. Kunigu įšventintas 1930 birželio 22.

d. rinkimuose į LTSR Aukščiausiąją Tarybą, o Sąjunga pasisako prieš motyvuodama, kad esant okupacinei kariuomenei parlamentinis kelias neįmanomas. Sąjungos, kuriai vadovauja buvęs politinis kalnys, Lietuvos Helsinkio grupės vadovas Viktoras Petkus, susikūrė pernai, kilus nesutarimams dėl vadinamojo parlamentinio kelio, ir skatina pilietines protesto akcijas.

Pasak Vytauto Bogušio, nors LKDP nestatys atskirų LKDP kandidatų į vasario 24 d. rinkimus, šeši jos nariai kandidatuoja po Sąjūdžio vėliava.

Konferencijos metu buvo patvirtinti statusas ir programinė deklaracija. Išrinkta 52 asmenų taryba, iš jos gretų sudaryta 19 asmenų valdyba. LKDP pirmininku išrinktas Egidijus Klumbys iš Kauno, kuris yra TSRS Liaudies deputatas ir Sąjūdžio seimo tarybos narys. Pirmininko pavaduotojai — kaunietis Egidijus Vareikis. LKDP informacinio biuletenio *Apžvalga* redaktorius ir Valentinas Ardzjūnas du kartus teistas, dirbantis vertėju, iš Vilniaus.

Programinių pranešimų temos buvo: Bažnyčia ir politika, kunigas ir visuomenė, santykiai su kitomis Lietuvos politinėmis partijomis ir krikščionių visuomeninė veikla katalikiškoje šalyje. Numatoma oficialią partijos programą patvirtinti sekančioje konferencijoje, kurios data dar nenustatyta.

(LIC)

KVIEČIA DAILININKUS Į LIETUVĄ

Alytaus kraštotyros muziejus kviečia Amerikos lietuvius dailininkus atvykti vasarai į Lietuvą, į Alytų. Prie gražaus ežero muziejaus turi savo namus. Svečiams duodamas 45 dienas pilnas išlaikymas.

Tuo reikalu prašoma kreiptis į dail. Vytautą K. Jonyną. Muziejus jį prašė Amerikos lietuvių dailininkus paraginti šiom atostogom. Dail.V. K. Jonyno adresas yra: 218 - 45 Sawyer Ave., Queens Village, N.Y. 11429.

Užsiregistruoti reikia iki gegužės 15, kad laiku būtų sutvarkyti visi vizos reikalai. Dailininkai kviečiami pasinaudoti šia gera proga pažinti Lietuvą ir paatostogauti.

Kapelionavo įvairiose parapijose. Pamėgęs meną ir gavęs leidimą, 1932 - 1936 studijavo tapybą Kauno meno mokykloje. Lietuvoje išdekoravo Pajevonio bažnyčią, kuri buvo sunaikinta karo metu.

Per Vokietija 1949 atvyo į Ameriką, kuri laiką gyveno St. Louis, Mo. Paskui išsikėlė į Portlandą, Oregoną, kur buvo liginės kapelionu. Ten susidarė sąlygas tapybai.

Yra nutapęs daug religinių paveikslų, bent kelioliką paveikslų šv. Kazimiero tema. Tapyboje buvo simbolistas-realistas. Tapybos stilius plaktinis, kur išreiškiamos tik bendros idėjos, apibendrinant smulkmenas.

Už savo darbus buvo gavęs garbės daktaratą, pakeltas į Malto riterius, buvo suteiktas jam ir herbas.

Su *Darbininko* redakcija velionis palaikė gana gerą ryšį. Ir paskutinis jo laiškas atėjo prieš kokią porą savaitių.

Turėjo jis brolių Joną miškininką, kuris gyveno ir mirė Waterburyje, Conn. Liko dar viena sesuo Kanadoje, New Yorke liko du pusbroliai, Juozas ir Zigmantas Dičpinigaičiai su šeimomis.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiškuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc.; 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti!

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. **KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME**, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. **WOODLAWN MEMORY GARDENS**, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — **OHLERT-RUGIERE, Inc.**, 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj krepilantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Čarona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto **WNWK 105.9 FM**. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbantį advokatę, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorke valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukus siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Nijolė Sadūnaitė svečiuose pas Brazdžionius. Iš k.: rašytoja Alė Rūta, Aldona Brazdžionienė, poetas Bernardas Brazdžionis, Nijolė Sadūnaitė ir Elena Kojelienė. Nuotr. J. Kojelio

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Kur glūdi pavergtųjų viltis?

Darbininkas yra sveikintinas už vasario 2 d. laidos vedamajame pareikštą atvirą ir drąsų žodį apie JAV vyriausybės gėdingą, šiuo metu ypač išryškėjusią, politiką ryšium su Lietuvos laisvės byla. Tikiuosi, kad pakankamai skaitytojų paseks vedamojo raginimą netylėti ir drįsti pasakyti ar parašyti Baltiesiems Rūmams, Valstybės departamentui, rinktiems atstovams ir spaudai savo nuomonę apie veidmainišką politiką. Pabrėžtina ir tai, kad tokia politika yra vedama prieš pačios Amerikos interesus.

Asmeniškai daugiau pastaruju metu matydama mūsų išsivijoje vis daugiau išdrįstančių "pasiūliauti prieš valdžią". Perilgai buvo manoma, jog vyriausybės politikos kritikavimas yra nedėkingumo Amerikai ar net neloyalumo pažymys. Gal todėl praityje nekartą esu buvęs apkaltintas kalbą "prieš Ameriką". Deja, esama didelio skirtumo tarp "Amerikos" ir tarp internacionalistinės JAV vyriausybės, nors ji ir rinkta, dažniausiai antikomunizmo ir laisvės principo priedangoje.

Daugelį metų man yra tekę artimai veikti ar turėti ryšių su daugybe amerikiečių, neabejotųjų patriotų, kurie be jokių rezervų pritartų minėtam Darbininko vedamajam, prof. Landsbergio griežtam pareiškimui įtalų spaudai, VLIKO pirm. dr. K. Bobelio per Tampa Tribune padarytam priekaištui prez. Bushui ir Pasaulio lietuvio redaktorius Br. Nainio išreikštam pasipiktinimui žurnalo vedamajame dėl JAV vyriausybės vaidmainystės.

Amerikiečiai patriotai ne be pagrindo stebisi tiek metų praktikuota mūsų tyla ir nuolankumu JAV valdovams. Kai mes kalba-

me už pavergtųjų laisvę, mes kalbame ir už Amerikos išlikimą, o ne "prieš Ameriką". Esu turėjęs garbės bendradarbiauti su dviem amerikiečiais, oficialiai atžymėtais, kaip herojais — apdovanotais aukščiausiu kariniu žymeniu už narsumą — Congressional Medal of Honor. (ATs. gen. William H. Wilbur, pasižymėjęs II P. kare, ir ats. plk. Lewis Millett, pasižymėjęs Korėjos kare). Tegul kas drįstų pasakyti, jog tokie vyrai "kalba prieš Ameriką". Tačiau jie, ypač plk. Millett, buvo kritiški JAV politikai Sovietų atžvilgiu. Nei tie du, nei kiti amerikiečiai patriotai niekad neapkalto mane "kalbant prieš Ameriką". Priešingai, daugelis amerikiečių tvirtina, jog tie mūsų, kurie veikia ir kalba prieš JAV nuolaidas Sovietams ir prieš pavergtųjų išdavimą, tikrumoje kalba "už Ameriką".

Vienas tokių amerikiečių — konservatyvus kolumnistas (tarp kitko — (atsargos generolas) Thomas A. Lane 1974 m., svarstydamas prez. Nixono žygį į Maskvą, pavadino tai "Antrąja Jalta ir pavergtųjų išdavimu". Jis ragino JAV etnikus — komunizmo aukas būti agresyviais savo siekiuose, nes, anot jo, mūsų interesai atitinka Amerikos interesus. Todėl mums įsidėmėtinas gen. Lane patarimas, kurį nuolat verta prisiminti: "Vienintelė viltis pavergtosioms tautos yra JAV užsienio politikos krypties pakeitimas".

To de ja, nepasieksime nuolankia tyla. Šis amerikiečio patrioto patarimas galėtų, ir gal privalėtų, būti pagrindine tema sekančiai išsivijos veiksnių politinei konferencijai.

Vilius Braženas
Bonita Springs, Florida

Darbininkas rugsėjo 8 d. p. j. poetinio stiliaus patraukia apybraiža įspūdingai apžvelgė 1939 m. New Yorko Pasaulinėje Parodoje įrengtą Lietuvos paviljoną ir Lietuvos Dieną, įvykusią tų metų rugsėjo 10 dieną. Kaip "anų laikų" veiklos dalyviui, malonu, kad "ankstesnių kartų" lietuvių kai kurie pasiekimai atsimenami bent svarbesnių sukakčių ženkle. Atsisakęs kuklumo, norėčiau tą apybraižą papildyti, patikslinti.

Oficialiai, rugsėjo 10 renginys buvo ne Lietuvių, bet Lietuvos Diena, Pasaulinės parodos vadovybės paskirta Lietuvos garbei. Kiekvienai parodoje dalyvavusiai valstybei pagerbti buvo išskiriama viena diena, kurios atitinkama minėjimo dalis buvo palikta tos valstybės nuožiūrai. Dauguma valstybių savo Dienos meninei programai atsigabendavo kūrybinių laimėjimų pademonstravimui savo pajėgas.

Nepriklausoma Lietuva taip pat rengėsi atsiųsti vieną iškilųjų chorų, kuris pasirodytų ne tik L.D. programoje, bet ir aplankytų lietuvių gausiau apgyventas vietas. Pradžioje kalbėta apie jungtinį rinktinį chorą. Parinkimo smulkmenos čia nežinotos.

Kaip Al. T. Griauzdė spalio 6 d. Darbininke nurodė, tokio choro sudarymas laikytas paslapytyje. New Yorko lietuvių "sluokniuose" daugiausia girdėta apie ruošiamą atsiųsti Vytauto D. universiteto chorą, kuriam tada vadovavo muz. K. Kaveckas. Ta-

**DAR APIE LIETUVOS DALYVAVIMĄ
NEW YORKO PASAULINĖJ PARODOJ**

JUOZAS B. LAUČKA

čiau grėsusio karo pabaisa priverstė Lietuvos vyriausybę laikytis didelio taupumo, todėl choro atsiuntimas į Ameriką ir atkrito.

Amerikos lietuviai buvo pakviesti suruošti L.D. su Dainų švente ir tautinių šokių grupių ar grupės pasirodymu. Šis renginys būtų buvęs įvykdytas ir Lietuvos chorui atvykus.

Generalinio konsulo Jono Budrio prašymu, svarbiosios Amerikos lietuvių organizacijos mieliai sutiko ateiti talkon ir sudaryti Lietuvos dienas rengti komitetą.

Steigiamasis susirinkimas įvyko Lietuvos generalinio konsulato patalpose. Drauge su Budriu posėdyje dalyvavo ir konsulai Vytautas Stašinskas bei Anicetas Simutis. Visi dalyviai, o jų buvo apie 30, vieningai sutarė steigti L. D. rengimo komitetą, priėmė planą ne tik techniškiems darbams, bet ir veiklai visos šalies lietuvių jungimui į reikšmingą pasiruošimą. Nutarimams ir planams vykdyti susirinkimas išrinko komitetą valdybą: pirm. Juozas B. Laučka, vicepirmininkai dr. Aldona Šliūnaitė ir Kazys J. Krušinskas, sek. inž. Antanas J. Mažeika, inž. Petras Barzilauskas, inž. dr. Antanas Petrika

ir Albinas S. Trečiokas.

Sudarytos kelios komisijos (muzikos, informacijos, leidinio, parodos ženklelio, parodo, svečių priėmimo, moterų pagalbinių vienetų). Ne visos komisijos buvo tuoj steigiamajame susirinkime sudarytos — jų narius komitetas pakvietė vėliau.

Viena svarbiųjų komisijų buvo Muzikos — ji buvo iš tikrųjų kiek anksčiau susidariusi. Į ją įėjo kun. J. Simonaitis, komp. J. Žilevičius, komp. Al. Aleksis ir muzikai J. Jankus, J. Brundza ir A. Visminas. Muzikos komisija sudarė Dainų šventės repertuarą ir rūpinosi chorų pasiruošimu. Didžioji jos darbo našta krito ant Juozo Žilevičiaus pečių. Jis buvo išrinktas komisijos pirmininku ir jungtinio choro dirigentu.

Kiek prisimenu, Lietuvos vyriausybė norėjo atsiųsti vieną iškilųjų dirigentų, bet jo kandidatūra atkrito, mūsų muzikams vieningai susitarus dėl Žilevičiaus dirigavimo. Jam atiteko visų L. D. programoje dalyvauti pasižadėjusių chorų lankymas, dainavimo išlyginimas. Žilevičius kelis mėnesius lankė chorus (apie 60) po plačiąją Ameriką. Jokia atlyginimo už savo kruopštų ir daug sveikatos pareikalavusių darbą kompozitorius negavo ir neprašė.

Aukojosi ir chorų vadovai, ir trys tūkstančiai chorisčių-choristų. Dažnai prisimenu vieną jautrų momentą: Rugsėjo 10 d., prieš išeidamas su Žilevičium iš Lietuvos paviljono į šventės aikštę, paspaudžiau kompozitoriui dešinę, linkėdamas jam komiteto vardu gražiausio pasisekimo didžiuliam chorui vadovauti. Žilevičiaus akyse sužibo ašaros, jis apglėbė mane ir sujaudintas tarė: "Tegu visas mūsų darbas būsna Lietuvos garbei..."

L. D. rengti komitetas beveik vienerius metus plūso, kad ji pasisektų. Pagamintas ženklelis, platintas tūkstančiais telkiant lėšas didžiulėms rengimo išlaidoms padengti. Daugiausia juos platino chorų vadovai. Laikraščiai užleido savo puslapius L. D. komiteto pranešimams, informacijai. Bendradarbiavo ir lietuviškos radijo valandėlės. Parapijos, svarbiosios organizacijos, spauda vieningai rėmė Lietuvos dalyvavimą parodoje. Išimtį sudarė vadinami pažangieji (komunistuojantys ir jų bendrakeiviai). Tiesa, ir jie norėjo iš pradžių dalyvauti rengimo darbe, bet tuo klausimu komiteto nuomonė buvo neigiamą.

Vieningai susitarta laikytis tokios gairės: kviečiamos talkon tik tos organizacijos, kurios aiškiai remia nepriklausomą Lietuvą, kurios mini Vasario 16-tos šventę. Pažangiesiems vis dėlto, nors ir netiesiogiai, komitete atstovauta — jiems artimas žmogus, dr. A. Petrika, dalyvavo komitete kaip New Yorko lietuvių profesionalų draugijos narys. Komiteto darbuose dr. Petrika reikėsi nuoširdžiai, uoliai, vargu ar praleido nors vieną komiteto susirinkimą.

Komiteto kvietimu, į Lietuvos Dienos garbės komitetą įėjo nepaprastai pasiuntinys ir įgaliotas ministras Povilas Žadeikis. Paviljono komisijonierė Magdalena Avietėnaitė, gen. konsulas Jonas Budrys, generalinis konsulas Kanadoje Grant-Suttie ir konsulas Chicagoje Petras Daužvardis.

M. Avietėnaitė, užsienio reikalų ministerijos pareigūnė, Lietuvos vyriausybės paskirta

(nukelta į 4 psl.)

Pamaldos Lietuvos nepriklausomybės šventės proga Apreiškimo parapijos bažnyčioje vasario 18 d. Mišias koncelebruoja iš k. Tėv. Antanas Prakapas, OFM, kun. Jonas Pakalniškis, vysk. Paulius Baltakis, OFM, kun. Vytautas Palubinskas, kun. Vladas Jaskevičius, S.J. Nuotr. L. Tamošaičio

**PAULIUS
GALAUNĖ**

Lietuvos dailės puoselėtojas
meno istorikas,
muziejininkas, grafikas.

Jo gimimo 100 metų
sukaktį prisimenant — 6

PAULIUS JURKUS.

Vilniaus universitete buvo garsi astronomijos katedra su observatorija. Iš ten 500 tomų pačių brangiausių ir rečiausių knygų pateko į Pulkovo observatorijos biblioteką. Panašiai buvo išskaidytas universiteto archyvas ir mokslo bei meno kolekcijos.

1795 metais prijungus Lietuvą prie Rusijos, į Peterburgą išvežta senosios Lietuvos valdovų raštinė, vadinama — Lietuvos Metrika. Taip pat išgabenti didžiuliai turtingųjų dvarų turtai — daugybė paveikslų, ginklų kolekcijos, net brangieji baldai.

Po revoliucijos vis labiau judėjo įvairios tautybės. Lietuviai ėmė grįžti į tėvynę, kurią dar tebevaldė vokiečių okupacinė kariuomenė. 1918 m. pradžioje tas grįžimas padidėjo.

Gegužės mėnesį prie grįžtančiųjų prisijungė ir P. Galaunė. Reikėjo pervaziuoti fronto linijas, nuvykti į vokiečių okupuotas žemes. Kelionė buvo labai varginga. Taip kelionė iki Vilniaus užtruko visą mėnesį.

Nors ir buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, bet krašte šeiminkavo vokiečiai. Lietuviškasis gyvenimas organizavosi labai pamažu.

Grįžęs į Vilnių, P. Galaunė sumojo, kad čia bus sunku išsilaikyti, taip jis iškeliavo į Jėzną, kur jo brolis Jonas buvo klebonu. Ten jis praleido vasarą. Buvo surinkęs įvairios medžiagos iš Lietuvos kultūrinės praeities. Taip tą vasarą parašė pirmą savo veikalą iš Lietuvos meno istorijos.

Tas veikalas buvo monografija apie žymųjį Lietuvos architektą

Lauryną Stuoką-Gucevičių, kuris pastatė vyskupui Verkių rūmus, atremontavo klasikiniam stiliuje Vilniaus katedrą, miesto rotušę. Abu pastatai ir dabar tebeliudija, koks puikus buvo šis architektas. Iš Verkių rūmų komplekso išliko tik vienas pastatas.

Atvyksta į Vilnių

1918 metų rudenį P. Galaunė atvyko į Vilnių, kur jau būrėsi lietuviai inteligentai. Vokiečiai dar šeiminkavo iki tų metų gruodžio 31 d., bet šioks toks kultūrinis gyvenimas vystėsi. Spalio 2-4 dienomis Vilniuje vyko Lietuvių mokslo draugijos dvyliktasis narių susirinkimas, kuriam pirmininkavo dr. Jonas Basanavičius. Suvažiavime dalyvavo ir P. Galaunė. Taip iš karto pateko į lietuvišką kultūros sukūrį. Ten P. Galaunė padarė pranešimą apie architektą Stuoką-Gucevičių. Tai buvo pirmas P. Galaunės pasirodymas kaip meno istoriko.

Vilniuje jis apsisusto pas dail. Adomą Varną, kuris buvo apsigyvenęs buvusiam dail. Ferdinando Ruščio bute arti Bernardinų bažnyčios. Čia buvo ir fortepijonas. Taip į butą lankydavosi Baly Sruoga, Vilius Jomantas, dainininkė Adelė Nezabitauskaitė, pianistė Aleksandra Dirviankaitė.

Jau Vilniuje buvo jaunų dinamiškų menininkų. A. Nezabitauskaitė buvo atvykusi iš Maskvos, kur 1918 m. baigė Filharmonijos draugijos muzikos ir dramos mokyklą, dainavimo ir vaidybos dar mokėsi privačiai pas to meto žymius Maskvos menininkus. Studijuodama dainavo Dailės teatro chore, taip pat vaidindavo lietuvių spektakliuose. A. Dirvianskaitė buvo atvykusi iš Peterburgo. Abi jaunos menininkės norėjo padėti atsikuriantiesiems lietuviai. Jos protarpiais rengdavo koncertus Vilniuje, gausios leidimų, nuvykdavo net į Žemaitiją koncertuoti ir iš ten parveždavo maisto į Vilnių. Nezabitauskaitė buvo žemaitė iš Salantų.

Vilniuje jaunieji menininkai apsigyveno Žvėryne ir ten sudarė lyg kokius "kultūros namus". Čia gyveno: A. Varnas, B. Sruoga, A. Dirvianskaitė, A. Nezabitauskaitė. Jie antrame aukšte turėjo po kambarį. Žemai viename kambaryje gyveno P. Galaunė ir V. Jomantas. Bendrame salone rengdavo koncertus.

Vilniuje pradėjo kurtis lietuviškos mokyklos. O. Mašiotienė vadovavo mergaičių gimnazijai. Ten literatūrą dėstė Baly Sruoga, o piešimą P. Galaunė. Vėliau P. Galaunė perėjo tom pačiom pareigom į Pirmąją lietuvių gimnaziją.

P. Galaunės buvo visur pilna, kur buvo organizuojamas lietuviškas kultūrinis gyvenimas. Kalbėta apie lietuvių kultūrinės vertybes Rusijoje. P. Galaunė ir A. Varnas buvo įgalioti vykti į Rusiją, kuri jau buvo pasivadavinusi Tarybų Rusija, bet neišvyko, nes A. Varnas susirgo plaučių uždegimu.

1918 gruodžio 16 Vilniuje buvo įsikūrusi Tarybų valdžia, ir ji organizavo kultūrinę veiklą, būrė lietuvius menininkus inteligentus.

Tarybų Rusija išleido dekretą, kad Lietuvai būtų sugrąžinti visi carų pagrobti meno ir kultūros turtai. Jie turėjo atitekti Tarybinėi Lietuvai, liaudies komisariato apsaugai. Buvo parinktas P. Galaunė vykti į Tarybų Rusiją rinkti lietuviškų turtų ir juos pergabenti į Lietuvą. Taip 1919 m. vasario 10 jis išvyko į Maskvą ir Petrogradą. Kartu su P. Galaune į Maskvą važiavo Valerija Čiurlionytė rūpintis savo brolio M. K. Čiurlionio palikimo grąžinimu į Vilnių. Drauge važiavo ir muzikas J. Tallat-Kelpša, kuris norėjo susipažinti su Maskvos muzikiniu gyvenimu.

Visi trys Maskvoje apsisusto pas poetą Jurgį Baltrušaitį. P. Galaunė Maskvoje surinko medžiagą, kuri lietuviški Lietuvos kultūros turtus. Raštus paliko K. Giedriui, Lietuvos atsto-

vui prie Tarybų Rusijos, ir pats išvažiavo į Peterburgą, kuris tuo metu vadinosi Petrogradu. Ten buvo pilna visokių komisarių, siuntinėjo vieni pas kitus. Nebaigęs pasitarimų, P. Galaunė 1919 kovo 9 išvažiavo į Vilnių. Skubėti kvietė jį žmona, nes į Vilnių veržėsi lenkai.

Kas toji žmona?

Kai Vilniuje apsigyveno Žvėryno "kultūros namuose", P. Galaunė susidraugavo su dainininke Adele Nezabitauskaite. Su ja susituokė 1919 metų pradžioje.

Adelė buvo gimusi 1897 m. Baidokų kaime, Salantų valsčiuje, Kretingos apskr., iš senos ir garsios giminės. Jos senelis Kajetonas Nezabitauskas buvo mokytojas, kuris dar 19 amžiaus pradžioje pasižymėjo kaip rašytojas ir lituanistikos mėgėjas. Buvo baigęs Vilniaus universitetą, rūpinosi krašto švietimu, 1824 išleido elementorių, kurio žodžius aiškino žemaičių tarme.

Adelė Nezabitauskaitė-Galaunienė buvo kolaratūrinis sopranas, dalyvavo visuomeniniame gyvenime. Gyvendama Kaune nuo 1919 metų, įsijungė į Lietuvos Meno Kūrėjų draugijos muzikos sekcijos veiklą, su kitais muzikais ėmėsi lietuvių operos organizavimo darbo.

(Bus daugiau)

Nepriklausomybės šventės minėjimo Juno Beach, Fla. programos dalyviai. Iš k. A. Augūnas — LB apylinkės pirmininkas, muzikas Liudas Stukas, solistė Rasa Krokytė, Dainos choro vedėja Irena Manomaitienė, Roma Mildažienė, pravedusi programą, prof. Pranas Zundė — paskaitininkas. Nuotr. I. Carlos

JUNO BEACH, FLA.

Vasario 16-tos minėjimas

Prie Lietuvos laisvės paminklo

Šių metų Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas pradėtas vasario 16 d. 12 val. prie Lietuvos laisvės paminklo lietuvių kapų sekcijoje. Sekcijos pirmininkas Jonas Jakubauskas iškėlė Amerikos ir Lietuvos vėliavas. LB apylinkės pirmininkas Algis Augūnas pasakė didžiulį pagarbos žodžius žuvusiems dėl Lietuvos laisvės. Kun. Vytautas Piktorna sukalbėjo maldą. Gėlių puokštę prie Lietuvos paminklo padėjo svečiai iš Lietuvos Jurgis Masalskis ir LB apylinkės valdybos sekretorė Roma Mildažienė.

Akademinė dalis

Akademinė minėjimo dalis buvo Metodistų parapijos salėje, į kurią atvyko daug lietuvių, net iš labai toli. Salėje buvo pakabinas didelis plakatas: Mes su kovojančia Lietuva!

Minėjimą pradėjo LB apylinkės pirmininkas A. Augūnas, primindamas tai, kad visa Lietuva sukilo už laisvę ir nepriklausomybę. Susikaupti minute pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai; vadovavo muzikas Liudas Stukas. Invokaciją sukalbėjo kun. V. Piktorna, toliau minėjimui vadovavo R. Mildažienė.

Šios dienos paskaitininką prof. Praną Zundę apibūdino Dalia Augūnienė, trumpai nupasakodama jo gyvenimo kelią ir išsimokslinimą.

Prof. Pranas Zundė kalbėjo apie dabartines aktualijas, kaip okupuota Lietuva nori išsilaivinti. Jis priminė Gorbačiovo gyvenimą, kad jis savo karjeroje turėjęs daug nesėkmių, visokių klaidingų planų. Prelegentas mano, kad Gorbačiovas gali padaryti didelę klaidą, negrąžindamas

mas Lietuvai nepriklausomybės, nes visa Vakarų pasaulio opinija yra prieš bet kokią okupaciją. Prelegentas neabejoja, kad Lietuva greit atgaus laisvę ir nepriklausomybę.

Paskaita išklaudyta su dideliu dėmesiu.

Solistės dainos

Meninę programą atliko solistė Rasa Krokytė iš Philadelphijos, padainuodama šias dainas, parinktas muziko Liudo Stuko: Oi užkelkit vartelius — l.d. harm. B. Dvariono, Kai širdį tau skausmas — J. Naujalo, žodžiai Maironio, Mieguzėlio noriu — l.d. harm. Br. Būdiūno, Sugrįžimai.

Antroje koncerto dalyje padainavo: Anoj pusėj marelį — l.d. harm. Vl. Jakūbėno, Palausta rūtelė, Pavasario dainelė — muz. St. Šimkaus, Metų laikai — vasara, ruduo, žiema, pavasaris — g. Gudauskienės, Bisui — Sugrišk į tėvynę — l.d. harm. Kasinsko.

Solistė dainavo labai gražiai. Jai akomponavo Liudas Stukas. Dainų tarpuose Roma Mildažienė įspūdingai paskaitė du eilėraščius: J. Marcinkevičiaus — Vasario 16-toji, Bernardo Brazdžionio — Šaukiui aš tautą. Menininkus gėlėmis apdovanojo "Dainos" choro vadovė Irena Manomaitienė.

LB valdybos išdėminkas Marius Sodonis, pranešė, kad aukų surinkta 4307 dol., žymiai daugiau nei pernai. Aukotojų aukos paskirtos: dovana Lietuvai 1905 dol., LB krašto valdybai — 1277 dol., Vlikui — 745 dol., Altui 380 dol.

Stambesnes sumas aukojo: dr. M. A. Žemaičiai — 500 dol., Z. J. Budrevičiai — 450 dol., dr. J. J. Šalnai — 300 dol., O. V. Strazdai — 120 dol. Po 100 dol. aukojo: R. J. Mildažiai, dr. P. V. Mažeikai, J. Juška ir dukra, D. A. Augūnai, P. Mikšys, R. Zoto-

Madų paroda Juno Beach, Fla., įvyko sausio 27. Ją rengė Lietuvos dukterų Juno Beach skyrius, kuriam pirmininkauja D. Augūnienė. Nuotraukoje — parodos dalyvės. Nuotr. J. Carlos.

DAR APIE LIETUVOS DALYVAVIMĄ NEW YORKO PASAULINĖJ PARODOJ

(atkelta iš 3 psl.)

paviljono komisiniere (toks buvo titulas visų valstybių paviljonų vadovų) kelis mėnesius gyveno New Yorke, nustatė paviljono vidaus įrengimo planą, sutvarkė eksponatų išdėstymą. Statybos ir techniniams darbams vadovavo gen. konsulas Budrys. Avietėnaitė grįžus į Kauną, Budrys ėjo ir komisijonieriaus pareigas, prižiūradamas paviljono tvarkymą.

Avietėnaitė parinko paviljono vedėją (šiuos atsiminimus rašanti), parinko ir keturias paviljono gides iš New Yorko apylinkės. Jomis buvo Marija Rusaitė (dabar Kober Vyčio žurnalo redaktorė), Ona Vaivadaitė (gyv. Brooklyne, dirbusi Vienybėje), Albina Ambraziejūtė (Venslauskienė-Vance, dabar gyv. Kennebunkport, Maine) ir Aldona

Šertvytytė (jau mirusi).

Šios šaunios lietuvaitės kelis mėnesius kasdien, nuo 9 val. ryto iki 11 val. vakaro, pasitikdavo paviljono gausius lankytojus, aiškino eksponatų prasmę, atsakinėdavo į susidomėjusių lankytojų klausimus. M. Avietėnaitė buvo tam darbiui gerai jas paruošusi. Jos rūpesčiu į Ameriką buvo atvykusi tautinių šokių žinovė Baronaitė. Ji kurį laiką lankėsi įvairiose vietovėse, mokydama jaunimą ir šokių grupių vadoves. Masinio šokėjų sutelkimo nebuvo, bet vis dėl to programoje dalyvavo stamboka jaunų šokėjų grupė, kuriai vadovavo bostonietė Ona Ivaškienė, ir šiandien aktyviai tebesireiškianti tautinių šokių meno puoselėjime.

Lietuvos Diena sutraukė apie 60,000 lietuvių iš Amerikos ir Kanados. Daug buvo ir amerikiečių. Apie L.D. skelbta spau-

doje, parodos programose. Remiuosiu tuometiniais apskaičiavimais. Didžiulė Taikos aikštė buvo perpildyta. Atvyko lietuviai traukiniais, autobusais, automobiliais. New Yorko laikraščiai, kaip *Daily News*, rašė, kad rugsėjo 10 dieną pasaulinę parodą aplankė rekordinis žiūrovų skaičius.

Lietuvos Dienos programa transliuota per miesto radijo stotį, kitos stotys darė pranešimus. Buvo svečių ir iš Lietuvos: dr. Jonas Šliūpas su žmona ir sūnum Vytautu, prof. Kazys Pakštas, keli studentai ateitininkai, atvykę prieš kelias dienas į tarptautinį Pax Romana kongresą Washingtono.

L. D. programa Taikos aikštėje truko apie tris valandas. Jos labai greit prabėgo. Nebuvo jokių uždelimų; atidarymo ir garbės svečių sveikinimo žodžiai buvo trumpi, dainų ir šokių atlikimas vyko sklandžiai. Jungtinis choras darniai, be priekaištų atliko Naujalo, Sasnausko, Šimkaus, Neimanto, Žilevičiaus, Gaubo, Pociaus, Aleksio, Gruodžio ir Miko Petrausko originalius ir harmonizuotus kūrinius. Visiems patiko ir jaunųjų grupės tautiniai šokiai.

Programa pradėta Amerikos ir Lietuvos himnais, baigta — Lietuviais esame gimę. Neatrodė, kad publika skubėjo skirstytis. Lietuvos paviljonas užplūstas lankytojų. Daug kam teko laukti eilės. Dalis lankė kitus parodos paviljonus, o vėliau galėjo laisviau eiti į savąj. Chorisams buvo suruoštas priėmimas Maspethe, Klasciaus salėje ir sode.

Oficialus Lietuvos Dienos užbaigimas įvyko 9 val. vakaro prie Tautų ežerėlio, apsupto fontanais, kurių aplinkoje leisti Amerikos ir Lietuvos vėliavų spalvų fejerverkai. Tuo pat metu aidėjo Amerikos ir Lietuvos himnai.

Ši istorinį Amerikos lietuvių gyvenimo įvykį be *Darbininko* reikšmingai paminėjo L. K. Federacijos leidžiamas žurnalas *Observer*, įsidėmamas Alberto Čižausko straipsnį. Čižauskas, buvęs Valstybės departamento užsienio tarnybos pareigūnas, diplomatas, dabar gyvena netoli Washingtono; 1939 m. jis buvo kolegijos studentas, uoliai dalyvavo Apreiškimo parapijos jaunimo gretose, ypač bendradarbiaudamas leistame tada mėnesiniame laikraštyje *The Annunciator*.

L. D. komitete New Yorke dirbo per 60 asmenų. Jo posėdžiai daugiausia vykdavo Apreiškimo parapijos mokykloje ir Amerikos redakcijoje. Ir po 50 metų yra išlikusių to komiteto narių: Ant. Mažeika (sekr.), Kazys Vilniškis-Vilnis, Stasys Lukoševičius, Danielius J. Averka (Amerikos administratorius, dabar gyv. Bostone), Elena Vaitiekūnienė, Ona Valaitienė, H. Šertvytė-Willis, St. Jurevičius, na, ir šiuos žodžius rašas. Jei ką praleidau, atsiprašau.

Komiteto darbas daug pagelbėjo radijo vokalėlės, iš kurių vedėję Brooklyne gyvena žurnalistas Jonas Valaitis. Nuoširdžiai talkino aktorius Juozas Boley-Bulevičius.

Lietuvos Dienai 1939 metų Pasaulinėje parodoje rengti komitetas, sujungęs visas Amerikos lietuvių patriotines sroves ir atskirus veikėjus, tartum paruošė dirvą būsimai jungtinei Amerikos lietuvių veiklai, kai po 9 mėnesių Lietuvą ištiko didžioji tragedija — Sovietų Sąjungos okupacija.

— Monika Mikolainytė-Danilevičienė ieško pusbrolio Mikolainio ir puseserės Aldonos ir jų vaikų. Jų tėvas buvęs knygnešys-leidėjas Petras Mikolainis. Adresas: Lithuania, Vilkaviškis, J. Basanavičius 26, Danilevičienė Monika.

Juno Beach, Fla. Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje vasario 18 buvo pamaldos už Lietuvą. Mišiose dalyvavo ir Amerikos bei Lietuvos vėliavos su lietuvaicių palyda. Iš k. K. Rugienė, A. Pilypavičienė, dr. Šalna neša Lietuvos vėliavą, O. Šalčiūnienė, J. Tamašauskas neša Amerikos vėliavą ir A. Biliūnienė. Nuotr. J. Carlos

vienė, G. A. Petručiai, E. Damijonaitienė, dr. H. Solys, dr. K. M. Sodoniai. Aukos rinko V. Šalčiūnas, J. Mildažis, M. Sodonis, J. Sakas.

A. Augūnas padėkojo visiems programos dalyviams, atsilankiusiems ir už gausias aukas. Kvietė visus dalyvauti pamaldose. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Pamaldos bažnyčioje

Vasario 18, sekmadienį, 1 v. popietį Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje įvyko įspūdingos pamaldos kartu su amerikiečiais. Amerikos ir Lietuvos vėliavas atnešė J. Tamašauskas ir dr. J. Šalna. Vėliavas palydėjo moterys, apsirengusios tautiniais drabužiais. Prieš mišias kalbėjo tos parapijos klebonas kun. Arthur Vanezia, pranešdamas, kad tos mišios aukojamos už Lietuvą, kuri kovoja dėl savo

laisvės. Prašė visų pasimelsti už Lietuvą. Klebonas ir pamokslą pasakė mišių metu. Jam asistavo kun. V. Piktorna ir kunigas, klebono svečias. Mišių metu sugiedota Prieš Tavo altorių. Solistė Ona Jameikienė Blandytė pagiedojo Agnus Dei — G. Bizet ir Maldą už tėvynę — J. Dambrausko. Jai akomponavo Liudas Stukas. Po mišių solistė visi sveikino, kad savo giedojimu papuošė ir praturtino šias pamaldas.

Bažnyčioje pamaldos baigtos Lietuvos himnu. Išeinant amerikiečiams išdalinta 800 lankstinukų — Lithuania.

Po pamaldų daug lietuvių dalyvavo Rudney's kavinėje bendruose pietuose.

P. Miškinis

Kur tik žmonės susirinko, Tuoj ir ieško Darbininko!

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje lietuviškų meno dirbinių

salionas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų savo giminėms ar draugams Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria kita proga — siūlome platų pasirinkimą.

Galite įsigyti:

- žymiausių išelvijos ir Lietuvos menininkų paveikslų, grafikos darbų, medžio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo ir keramikos dirbinių su lietuviška ornamentika;
- Tautinių vėliavų, Vyčių, įvairiausių lipdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasetių su naujausia lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video aparatūrą ir kitas elektronikos sistemas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsisakyti pagal katalogą kurį galite gauti atsuntę 2 dol. čekį firmai BALTIC ASSOCIATES, LTD P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201 Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376 368 Broadway, So. Boston, MA 02127

NEWARK, N.J.

Nepriklausomybės šventės minėjimas

Šventės minėjimą vasario 11 surengė vietos LB apylinkės ir Lietuvos vyčių 29 kuopos valdybos. Minėjimas buvo pradėtas mišiom švč. Trejybės parapijos bažnyčioje, kur celebravo parapijos administratorius kun. Petras Stravinskis, plačiai besireiškiantis Newarko arkivyskupijos veikloje ir katalikiškojo spaudoje. Reikia pažymėti, kad ir kunigo lietuvių kalbos mokėjimas yra gerokai pažengęs. Visas mišių maldas jis gali skaityti lietuviškai, išskyrus pamokslą. Nelengvo lietuvių kalbos kirčiavimo sunkumus jam galėtų palengvinti kiekvienas kiek pasimokęs lietuvių, sukūriodamas tekstus mėnesiniam mišių leidinėly.

Mišių metu giesmes giedojo parapijos choras, o mišiom pasibaigus visi dalyviai sugiedojo Lietuvos himną.

Persikėlus į parapijos salę, minėjimui vadovavo apylinkės pirmininkė ir LB tarybos narė Danguolė Didžbalienė. Buvo įneštos JAV ir Lietuvos vėliavos, kurias įnešė parapijos tarybos pirmininkas Bernardas Skripata ir LB ir vyčių veikėjas Kazimieras Šipaila.

Maldą sukalbėjus kun. Stravinskui, iškilnių vadovė pakvietė pagrindinę dienos prelegentę Laimą Sruoginytę, veiklią lietuvaite. Nesitenkindama šeštadieninėje mokykloje įgytom liuanistikos žiniomis, ji savo iniciatyva, dvejus metus lankė Vasario 16 gimnaziją Vakarų Vokietijoje ir lietuvių k. tiek išmoko, kad gali rašyti brandžius straipsnius lietuviškiems laikraščiams. Be to, ji lankė ir Vilniaus universitete ruošiamus liuanistikos kursus ir dalyvavo Lietuvoje ruošiamose demonstracijose ir, kur reikėjo, talkino. Tad nenuostabu, kad ir jos kalbos mintys sukosi apie paskutinius įvykius Lietuvoje ir apie tuos įvykius sukėlusį Lietuvos persitvarkymo sąjūdį ir jo šaknis. Nesuprantantiems lietuviškai ji

pagrindines savo kalbos mintis perteikė ir anglų kalba.

Jos kalba buvo šiltai sutikta ir susilaukė padėkos plovimais.

Klausytojų atidavęs dėmesio susilaukė ir čia pirmą kartą pasireiškęs neseniai susiorganizavęs folklorinis ansamblis, kurio vadove yra ta pati dienos prelegentė Laima Sruoginytė, Rutgers universitete bebaigianti anglų k. ir literatūros studijas. Ansamblis šiai progai buvo pasirinkęs karines istorines liaudies dainas kaip: Vai daili, gaži mūsų kariuomenė, Oi mes josim Rygužėlėn, Per tiltą jojav ir su priešū kariavau, Ant kalno, ant aukštojo ir kt. Jos buvo dainuojamos kaip sutartinės, bet 7 dalyvių ansambliai pavyko iškelti šių dainų gaudžius žodžius ir ryžtingas melodijas.

Ansamblį sudarė N. J. ir N. Y. studijuojantis jaunimas.

Šventine proga malonu pažymėti dabartinės lietuvių jaunimo kartos pasiryžimą veikti organizuotais būdais. Per daugelį metų besireiškiant lietuviškoji veikloje, dažnai tekdavo nusivilti N. J. lietuvių jaunimo nesugebėjimu ar nenoru susiburti į organizuotą veiklą; iš liuanistinės mokyklos ir skautiškos veiklos išėjęs jaunimas jokios organizuotos veiklos nerodė. Tik 1972 m. LB NJ apygardos valdygai pavyko suburti tautinių šokių grupę, kuri vėliau pasivadino Liepsna. Per dideles šokėjų tėvų, apygardos valdybos ir šokių grupių vadovių (jai dabar labai sėkmingia vadovauja studentė Monika Šernaitė) pastangas grupę pavyko iki šiol išlaikyti gyvą ir veiklią.

Praėjusiais metais pradėjo organizuoti Lietuvos jaunimo sąjungos NJ skyrius, šiuo metu jau yra išaugę į brandžią organizaciją, turinčią apie 30 narių. Jos vadovybės branduolį sudaro Vilius Sruoginis, Vilūnė Sarpaliūtė ir Monika Šernaitė. Ir praeitais ir šiais metais jau daugelį kartų teko stebėti organizuoto NJ jaunimo veiklą, sutinkant iš Lietuvos atvykstančias meno ir sporto grupes ir pavienius lietuvius,

Kultūros Židinio scena Lietuvos nepriklausomybės šventės metu. Scenoje Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Tėv. L. Andriekus, OFM, skaito invocaciją., Nuotr. L. Tamošaičio

ruošiant jiems priėmimus ir jų pasirodymus visuomenė.

Vasario 13, antradienį, jaunimo pastangų dėka teko gerėtis šauniu tautinės muzikos ansamblio "Vilnius" koncertu Kearny, NJ, sugebėti "sugauti" pravažiuojantį ansamblį ir per porą dienų surengti jo koncertą, į kurį atsilankė net apie 150 žmonių, tik jaunimas tegali.

Beto, NJ jaunimas vasario 16 dalyvavo prie J.T. New Yorke suruošto demonstracijos, o vėliau vakare surengė Vasario 16 šventės minėjimą Kearny, N.J., į kurį atsilankė netoli šimtinės žmonių, daugiausia jaunimo.

Minėjimo metu Newarko buvo renkamos aukos Lietuvos reikalui. Nedidelė, gal vos per 50 žmonių grupelė suaukojo \$2500. Stambieji aukotojai buvo: dr. Rožė Šomkaitė \$900, Danguolė Didžbalienė \$600, Genovaitė ir Kazys Trečiokai \$200, Algirdas Brazinskas \$100 ir po \$50: An-

driuškos, Audėnai, Jokubaičiai, Juškiai, Meliniai ir Miknevičiai, kiti aukojo po mažiau.

Minėjimo dalyviai buvo pavaišinti sumuštiniais ir įvairiaurūšiais skanėstais, kuriuos tik kulinarinės rankos sugeba pagaminti. Tai vis vietos veiklesnių ponių nuopelnas. Buvo ir kavos ir vyno ir stipresnių gėrimų.

K. Jankūnas

ŠAULIAI ATSKIRĖ LIETUVOJE

LŠST vadovas Mykolas Abarius buvo nuvykęs į Lietuvą ir ten dalyvavo Lietuvos Šaulių Sąjungos atsikūrimo iškilmėse. Keliaudamas į Lietuvą, šauliams nuvežė du kompiuterius ir pinigų. Jie paėmė tik kompiuterius, o nuo pinigų susilaukė. Esą dar per anksti.

Šaulių idėja smarkiai plečiasi Lietuvoje. Jie jau turi net 400 šaulių su motociklais, kurie palaiko ryšį tarp atskirų dalinių.

Mykolas Abarius vyko su šaulių uniforma, Visur buvo labai šiltai sutiktas. Į Detroitą grįžo vasario 27.

SUSTABDO "MŪSŲ VAIKO" LEIDIMĄ

Chicagoje Montessori auklėtojų sekcija leido gražų žurnaliuką *Mūsų vaikas*, kur buvo surenkama ir skelbiama įvairi medžiaga apie vaikų lietuvišką auklėjimą. Žurnalą tris metus redagavo Stasė Vaišvilienė. Ji toliau redaguoti atsisakė, gi iš mokytojų sekcijos niekas neapsiėmė redagavimo pasiimti.

Leidėjai praneša, kad šio žurnaliuko leidimą sustabdo ir dėkoja Lietuvių Fondui, kuris per Švietimo Tarybą finansavo laikraščio leidimą. Dėja ir visiems bendradarbiams.

Tikrai gaila, kad užsidarė laikraščio, kuris tikrai buvo reikalingas jaunom lietuviškom šeimom. Užgeso dar vienas lietuviškas žiburėlis.

— Washingtono Lietuvių Moterų Klubas maloniai kviečia apylinkės visuomenę į Gražinos Krivickienės knygos *Vilnius lietuvių liaudies dainose* (II-os laidos) pristatymą, sekmadienį, kovo 25 d., tuoj po 2 v. p. lietuviškų mišių Epiphany bažnyčios parapijos salėje, 2712 Dumbarton Ave., N.W. (Georgetown), Washington, D. C. Kalbės dr. Jonas Balys. Po to kavutė. Bus galima įsigyti knygą ir knygos iliustruotos Marijos Žymantienės graviūrą.

— Dainavos ansamblio spektaklis Morton kolegijos auditorijoje, Cicero, Ill., įvyks kovo 25.

— Vilniuje baigiant senuosius metus, Operos teatre buvo atliktas dvejų veiksnių baletas "Paskutinės pagonių apeigos", sukurta pagal Broniaus Kutavičiaus oratorijų muziką. Jos dalys — "Panteistinė oratorija", "Paskutinės pagonių apeigos", "Iš jotvingių akmens" ir "Pasaulio medis". Libretą parašė poetas Sigita Geda. Choreografas — Jurijus Smoriginas. Tai spektaklis, kuriame apmąstoma mūsų būties esmė įvedant istorines asmenybes — paskutinįjį gėdiminaičių giminės valdovą Žygmantą Augustą ir jo žmonas Elzbieta ir Barborą Radvilaitę bei motiną Boną Sforcą. Dailininku buvo Henrikas Siparis.

— Ieškomi Ona Strumilienė (Bačanskaitė) ar jos vaikai ir Bačansko Felikso sūnus ar jo vaikai. Visi paieškomi gyvena Brooklyn, NY. Jie patys ar apie juos žiną prašome pranešti adresu Kazys Bačanskas 125A Wilmington Ave., Dorchester, MA 02124 arba skambinti (617) 282-7755.

— Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų adresas yra toks: 13400 Parker Road, Lemont, IL. 60439. Tel. 708 301 - 8183.

— Alekveravičius Klimas Alekso, ir Alekveravičiūtė Justina ir Alekveravičiūtė Ieva apie 1916 - 20 išvyko į JAV iš Alytaus apskrities, Daugų valsč., Bukaučiškių km. Justina ištekėjo už Slipkausko ir turėjo 2 dukteris, o Ieva ištekėjo už Michailo Oblinskio ir turėjo 3 dukteris. Oblinskiai gyvena New Yorko apylinkėje ir turėjo gyvulių ūkį. Ieško Ieva Alekveravičiūtė-Karvauskienė. Adresas: Lithuania, Jurbarkas, Kauno gt. Nr. 38-3.

— Ieškomi Broniaus Utenio, gimusio 1906, gyvenusio ir mirusio Bostone, du sūnūs. Ieško jo pusseserės Marijonos Utkaitės, kilusios iš Veprių duktė Žukauskaitė, Regina. Jo sūnūs arba apie juos žiną prašomi atsiliiepti adresu: Lithuania, Kaunas 23035, Rambahno 27, E. Skliutienė.

— Nauji Darbininko skaitytojai: R. Matulaitytė, Stamford, Conn., V. Aušrotas, Weston, Ont., E. Lapinas, TN. Užsakė kitiems: Žvirblis, Richmond Hill, N.Y. — dr. L. Jagminui, Glen Oaks, N.Y., J. Pauliukonis, Worcester, Mass. — J. Pauliukoniui, Whately, Mass. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams *Darbininko* prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Ataujnant — visiems 20 dol. metams.

TRANSPAK GARANTUOJA ELEKTRONINES PREKES

2-JŲ METŲ GARANTIJA TV, video, stereo aparatūra yra garantuojama 2-letams perkant per TRANSPAK įsitaigą. Sutartis pasirašyta su ELEKTRONU — didžiausia elektroninių prekių taisyimo įmone Lietuvoje. Turi savo skyrius visuose didesniuose miestuose Lietuvoje. **ELEKTRONE** dirba virš tūkstančio inžinierių ir technikinio personalo. Jei tekėtų taisyti, taisyimas nemokamas.

VAISTAI Siunčiame **receptinius** ir **nerceptinius** vaistus. Bayer aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, Advil, ir kt. \$65. Vaistus galime pakeisti arba pridėti didesnį kiekį pagal pageidavimą. **MUITO NĖRA.**

ĮVAIRŪS MAISTO SIUNTINIAI Delikatesiniai mėsos gaminiai — sprandinė, rūkytos dešros, skilandis ir pan.; kava, kakava, prieskoniai. Šių siuntinių turinį ir svorį sudarysime pagal jūsų pageidavimą. **MUITO NĖRA.**

PINIGŲ PERVEDIMAS Palkimai tvarkomi naudingiausiais būdais jūsų giminėms. Galime atidaryti sąskaitą „dolerinėje“ trūkstantųjų prekių įsigijimui.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS Turime didelę patirtį siunčiant kargą į Lietuvą ir iš kitų JAV miestų. Siunčiam siuvimo, mezgimo mašinas, telefaksus ir **DĒVĒTUS RŪBUS** ir t.t. **Visos garantuotos elektroninės prekės pristatomos per UPS į kitus JAV miestus.**

Rašydami **BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ** — atsakymą į savo klausimus gausite greičiausiai — arba skambinkite:

Romas Pukėtyš
TRANSPAK
2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629
1 (312) 436-7772

Istaiga veikia kasdien 9-5 v.v.
Šešt. 9-2 v. p.p.
Arba susitarus

G.T. INTERNATIONAL (708) 430-7272
9525 So. 79th Ave. Hickory Hills, IL 60457 U.S.A.

G.T. INTERNATIONAL DĒKOJA VISIEMS SAVO KLIENTAMS UŽ IŠSKIRTINAI GERĄ 1989 M. SEZONĄ. KVIEČIAME VISUS KELIAUTI SU MUMIS 1990 METAIS.

1990 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

9001 KULTŪROS KONGRESAS & GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS gegužės 15-31 d. Čikaga/Berlynas/Vilnius; Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt. KAINA: \$1,875.00

9002 TURISTINĖ KELIONĖ SU SIUNČIAMU VAIKŲ IŠPARDUOTA I VOKIETIJOJE birželio 7-22 d. Maskva 1 nkt. Lietuva 3 nkt. KAINA: iš Čikagos \$2,490.00. Iš New Yorko \$2,490.00.

9003 DAINŲ ŠVENTĖ birželio 29 — liepos 15 d. Vilnius per Torontą/Helsinkį/Taliną; Lietuva 15 nkt. KAINA: \$2,280.00

9004 DAINŲ ŠVENTĖ „Grandies“ Ansamblio iškyla liepos 2-25 d. ŠI KELIONĖ IŠPARDUOTA

9005 DAINŲ ŠVENTĖ liepos 3-19 d. Čikaga/Berlynas/Vilnius; Lietuva 14 nkt. Vakarų Berlynas 1 nkt. KAINA: \$2,095.00

9006 TURISTINĖ KELIONĖ SU SUSTOJIMU AUSTRIJOJE VENGRIJOJE rugpjūčio 1-16 d. Lietuva 10 nkt. Viena 2 nkt. Budapeštas 2 nkt. KAINA: iš Čikagos \$2,762.00 Iš N.Y. \$2,642.00 (Visos kainos gyvenant dviese kambaryje)

KELEIVIAI, KURIEMS NETINKA DATOS AR NENORI KELIAUTI SU GRUPE, GALI IŠSIPIRKTI PAS MUS KELIONĖ SU SPECIALIAI SUDARYTAIS MARŠRUTAIS:

- pasirinkite kelionės ilgį nuo 3-30 dienų;
- Maskvoje Jus pasitiks, perveš ir įsodins į lėktuvus;
- pagedaujant, Maskvoje Jus apnakvysins jaukioje, lietuviškoje aplinkoje;
- jeigu domina Maskva, galima apžiūrėti miestą su palydovu.
- Lietuvoje pasirinkite Jums mielesnę apstojimui vietą ar tai būtų Vilnius, Kaunas ar Palanga — o gal visos trys po keleta dienų.

PASKAMBINKITE AR UŽEIKITE — MIELAI PATARNAUSIMI!

MŪSŲ FIRMA TAIP PAT SUTEIKIA VISAS KELIONIŲ PASLAUGAS. Padedame sutvarkyti išskietimo dokumentus, rašome bilietus Jūsų artimiesiems atvykstantiems iš Lietuvos. Galime parūpinti bilietą nuo pat Maskvos iki Jūsų miesto. Turime žmogų suteikiantį patikimą ir persodinimo paslaugas New Yorke ir Washingtono — patikimi profesionalai, kaip ir visi mūsų firmos darbuotojai.

Neužmirškite mūsų Jūsų biznio ar šeimos atostogų progomis. **LAUKIAM JŪSŲ VISŲ!**

SĒKMINGAI IR SAUGIAI JAU PERSIŪSTA VIRŠ DVIEJŲ MILIJONŲ DOLERIŲ ARTIMŲJŲ APIPREKINIMUI LIETUVOJE!

Toliau tęsiame šį patarnavimą greitai ir patikimai parūpinti mašinas, bei iškviešti jūsų artimuosius jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsiprekininti užsienio valiutos parduotuvėje.

Kainoraščiai bei platesnė informacija bus mielai Jums pristatyta kreipiantis:

G. T. INTERNATIONAL INC.
9525 SO. 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, IL 60457-2259
TEL. 708-430-7272

PRAŠOME ATKREIPTI DĒMESĮ Į NAUJĄ ADRESĄ IR TELEFONO KODĄ.

DĖMESIO!

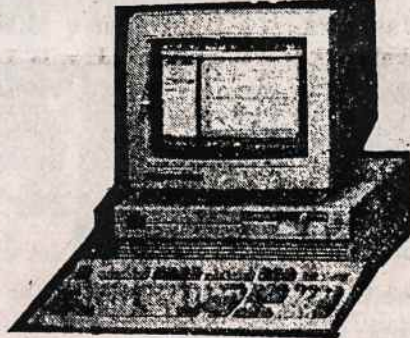
VISIEMS LIETUVIAMS,
KURIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ISIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĖ

**TIMURS STORE
JOY - LUD**

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI
(vairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUDINIMO APARATŪRA

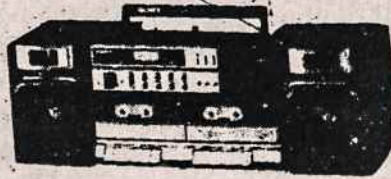
ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

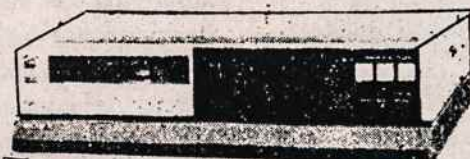
TELEFONŲ ATSAKYO APARATAI

PANASONIC M7
COMCORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir groji-
mo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI
(įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR
KT. ĮVAIRIAUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DĖMESIO!

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirmą ir vienintelę per emigraciją, par-
duoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio pa-
skirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies
žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nusipirksite mūsų
parduotuvėje tik geriausią elektroniką, taip pat gausite
tikrai profesionalų patarimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas.
Mes turime didžiulį pasirinkimą. Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-
ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų,
telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM
sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje
ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĖ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY
212 465-0621

Darbininko prenumerato-
riams, dar iki šiol neatsilygynu-
siems už 1989 metų laikraščio
siuntimą, išsiųsti raginimai atsi-
lyginti. Metinė prenumerata ir
kitiems metams lieka tik 20 dol.
Laukiama bent 5 dol. auką už
kalendorių. 1990 metais Darbi-
ninkas minės 75 metų sukaktį.
Skaitytojai raginami prisidėti
prie jubiliejinį metų šventimo
savo auka. Geradariai, paaukoje
vieną dolerį už kiekvienus me-
tus, bus laikomi garbės prenu-
meratoriais. Priimamos ir kito-
kios aukos.

POSTAL SERVICE Jobs. Sa-
lary to \$65K. Entry level posi-
tions. Your area. Call 1-805-687-
6000. Ext. P-4505.

Parduodami tautiniai dra-
bužiai: berniukui ir mergaitei.
Su persiuntimu tik 85 dol. kiek-
vienas. Darbininkas, 341 High-
land Blvd., Brooklyn, NY 11207.
Tel. 718 827-1351.

Ieškoma vedusi pora namų
prižiūrai. Žmona prižiūrėtų
vaiką ir dirbtų namų prižiūrėto
darbus. Vyras gali dirbti bet kur
kitur, darbuotis sode ir kitus
namų ruošos darbus savaitgali-
ais. Būtina truputį kalbėti angli-
škai. Gražus 4 kambarių butas.
Mokamas ir mažas atlyginimas.
Tel.: (718) 647 - 4967.

— Lietuvaitė, mokslus baigu-
si, 24 metų, norėtų susirašinėti
su Amerikos lietuviais — vyru-
kais. Kreiptis adresu: Lithuania,
Šiauliai — 235401, Rožių gatvė
31, Audronė Jodaitytė.

— Juozas Šoliūnas, gyvenan-
tis Lazdijai 234560, Liepų gatvė
30 ieško savo mirusių dėdžių Ka-
zio ir Miko Šoliūnų vaikų, su ku-
riais norėtų susipažinti.

POSTAGE STAMPS OF LITHUANIA

220 puslapių gausiai iliustruota Lietuvos istorija
pašto ženkluose. Kaina 20 dol. su persiuntimu. Graži
dovana jaunesniems ir vyresniems, čia ir Lietuvoje.
Su užsakymais kreiptis adresu: C. Matuzas, 107 - 32
117 St., Richmond Hill, N.Y. 11419.

Reikalingiausių vaistų siunti-
mas į Lietuvą: Bayer aspirinas,
multivitaminai, vaikam vaistai
— 65 dol. su pristatymu. MUITO
nėra. Siunčiame ir receptinius
vaistus. Vaistus siūsti paštu
draudžiama. Romas Pakštys,
Transpak, 2638 West 69 St.,
Chicago, IL, 60629. Tel. 312 -
426 - 7772.

Galime atidaryti sąskaitą do-
leriais jūsų giminėm Lietuvoje.
Galės pirkti "dolerinėje" šiuo
metu trūkstamų prekių: muilo,
aliejaus ir kitko. Romas Pakštys,
Transpak, 2638 West 69 St.,
Chicago IL, 60629. Tel. 312 436
- 7772.

Reikalinga ir pritinka—
Paskaityti Darbininką.

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

**KELIONĖS
Į LIETUVĄ
1990**

Išvykimo datos:

Gegužės 6 (Finnair)	Liepos 4 (Air France)
Gegužės 19 (Lufthansa)	Rugpjūčio 5 (Finnair)
Gegužės 30 (Air France)	Rugpjūčio 13 (AF ir LH)
Birželio 17 (Finnair)	Rugsėjo 7 (Air France)
Liepos 1 (Finnair)	Spalio 2 (Lufthansa)
Liepos 2 (Air France)	Gruodžio 21 (Finnair)
Liepos 3 (Lufthansa)	

Grįžimo datos - įvairios.

Kelionių trukmė grupėms - 10, 15, 20 ir 25 dienos.

Kelionės vykstantiems privačiai - pagal pageidavimą
(norintiems užsakome viešbučius).

Kelionių kaina su privačiais kvietimais .... nuo \$1034.00
grupėms .... nuo \$2100.00

Visos kelionės užsakytos per Maskvą. Vyksta derybos dėl tie-
sioginių skridimų į Vilnių. Deryboms pavykus ir surinkus pakan-
kamai keleivių, visi skridimai bus tiesiogiai į Lietuvą. Todėl keleivių
skaičių turime žinoti iš anksto.

Kviečiame nedelsti ir užsakyti keliones kuo anksčiau.

Registraciją pradėdame 1990 m. sausio 2 d.

Smulkesnių žinių teiraukitės

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279

2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7

Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

LITHUANIAN COOKERY

English, 316 pages, price 10 dol.

Agrejomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių
receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga
su plačiu žiniu aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd.,
Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 12 dol. Persiuntimas
ir Postage 1.50 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemoka-
mai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings
Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į ban-
ką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet
kurio laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj į-
traukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrin-
mas, kad jūsų pinigai nepaina aukščiausius
procentus, leidžiamus įstatymų.
Dėl lengvo taupymo bū-
do per pašta skambinkit Mr.
Donahue 268-2500
arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
9:30 AM to 5:30 PM
Mon, Tues, Wed & Fri
Thurs - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

Kelionė į Šventąją Žemę,

kurią organizuoja Toronto Prisikėlimo parapija,
įvyks š. m. gegužės 7 - 21 dienomis
KELIONĖ PRASIDĖS IŠ TORONTO
Lėktuvais nusileis Montrealyje ir New Yorke
paimti keleivių.

KELIONĖS KAINA, į kurią įeina transportacija, 3 valgiai per
dieną, pirmos klasės viešbutis (po du kambaryje) ir rankpi-
nigiai už patarnavimus — 2880 kanadiškų dol., apie 2300
amerikoniškų dol.

Daugiau informacijų suteikia
Prisikėlimo parapija Toronte:
1011 College St. Toronto, Ont. M6H 1A8 Canada
Tel. 416 533 - 0621

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:

- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, perversi Social Security
indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius
reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga
ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y.
11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

Vasario 16-sios minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties pagrindinis minėjimas Bostone įvyko vasario 18. Pirmą dalį sudarė speciali Laisvės Varpo laidos dalis, kurioje kalbėjo Stasys Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas Washingtone ir prie Šventojo Sosto, buvęs Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjas Alfonsas Petrutis ir LB Kultūros Tarybos pirmininkė Dalia Kučėnienė. Visos kalbės trumpos, glaustos, gerai išbalansuotos, papildančios viena

kitą. Šią minėjimo dalį paruošė Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis.

Antroji minėjimo dalis vyko Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone, kur mišias už Lietuvą aukojo ir pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. Albertas Kontautas, organizacijoms dalyvaujant su vėliavomis, solistei iš Lietuvos giedant.

Trečioji minėjimo dalis atlikta So. Bostono Lietuvių Piliečių d. jos patalpose, kur tuo pačiu metu atskirai vyko jaunimo minėjimas ir bendras minėjimas. Į jo pabaigą įsijungė ir jaunimas, atlikęs savo atskirą minėjimą, kurį suruošė Bostono aukštesnioji lituanistinė mokykla, skautai ir tautinių šokių

sambūris.

Bendrą minėjimą atidarė ir uždarė Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus pirmininkas Gintaras Čepas, jį pravedė Birutė Banaitienė, prezidento proklamaciją ir State sekretoriaus sveikinimą perskaitė Ščiunkaitė, sveikinimo kalbas pasakė burmistro atstovas Jack Kowalski, miesto tarybos pirmininkas Christopher Yanella, miesto tarybos narys Jack Kelly, estų atstovas Jak Juhansoo ir latvių atstovas Vilnis Beržinš.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo aviacijos pulkininkas leitenantas Donatas Skučas iš Washingtono. Jis ypač pabrėžė Lietuvos okupacijos nepripažinimo reikšmę ir reikalą budėti, kad tas nepripažinimas nebūtų atšauktas.

Meninę programą atliko sol. Daiva Mongirdaitė, Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokiniai, skautai ir tautinių šokių sambūris. Visi jie įsijungė į bendrą minėjimą po atskiro minėjimo jaunimui. Tuo pabrėžta įvairių kartų jungtis, besirūpinant Lietuvos reikalais.

Po jaunimo atliktos programos Lietuvos fondo atstovas Petras Viščinis paryškino reikalą auklėti jaunimą lietuviškoje dvasioje, kvietė remti lituanistinę mokyklą ir įteikė jos vadovybei 1,000 dolerių čekį. Aukų Lietuvos reikalams minėjime surinkta 2,518 dol.

Pagal aukotojų valią toji suma taip paskirstyta: Lietuvių Bendruomenei ir joks vykdomam vajui "Dovana Lietuvai" 1,271 dol., Altui — 904 dol., Vliukui — 338 dol. Minėjimą ruošė Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius, talkinamas kitų organizacijų.

Minėjimas Cape Code

Vasario 16-sios minėjimą Cape Code suruošė LB Cape Codo apylinkė vaario 18 d. Jis buvo dvejų dalių, kurių pirmoji vyko Our Lady of Victory bažnyčioje Centerville. Mišias už Lietuvą aukojo ir angliškai pamokslą pasakė klebonas kun. John Perry. Mišią auką prie altoriaus nešė tautiniais drabužiais pasipuošiusios Genovaitė Treinienė ir Regina Petrutienė. Bažnyčioje buvo daug vietos amerikiečių, kurie turėjo progos susipažinti su Lietuvos reikalais. Antrai minėjimo daliai persikelta į parapijos salę, kur vyko iškilminga sueiga. Joje pagrindiniu kalbėtoju buvo JAV Aviacijos pulkininkas leitenantas Donatas Skučas, pateikta gubernatoriaus Mike Dukakis proklamacija, perskaitytas Valstybės sekretoriaus James Baker sveikinimas, priimtos rezoliucijos, o meninę programą atliko sol. Benediktas Povilavičius, akomponuojamas komp. Jeronimo Kačinsko.

Programos atlikime reikėsi kelių kartų vietos lietuviai, kaip dantų gydytojas Ričardas Shakalis, verslininkas James Kraskauskas ir Edvardas Shakalis. Visą programą pravedė Genovaitė Treinienė aukų minėjime surinkta beveik 3,000. Iš jų 1,474 teko LB-nės vykdomam vajui "Dovana Lietuvai", 1,160 dol. LB-nės krašto valdybai, 200 dolerių Altui ir \$125 dol. Tautos Fondui. Dar pažymėtina, kad Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio ir kitų organizacijų leidinių parodėlę minėjime buvo surengęs inž. dr. Jurgis Gimbutas.

LAISVĖS VARPAS sekmdieniais 9:00 - 10:00 val. rytą iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Tel. 508 - 586 - 7209.

Spauda yra pats svarbiausias ginklas, kovojant dėl mūsų tautos laisvės. Paremk ją savo auka!

Lietuvių delegacija pas Massachusetts gubernatorių Mike Dukakis, jam pasirašant proklamaciją Lietuvos reikalui. Iš k.: Jonas Stundžia iš Lawrence; Regina Kulbytė, Jaunimo sąjungos pirmininkė; dr. Romas Buivydas, LB Bostono apylinkės pirmininkas; Rūta Buivydaite, Jaunimo sąjungos narė; Gintaras Čepas, ALT skyriaus pirmininkas; Martynas Dapkus, Sandaros 7 kuopos pirmininkas; Alexander Akule, Lietuvos vyčių pirmininkas.

Bostono lietuviai vasario 16 prie miesto valdybos namų iškelia Lietuvos vėliavą.

A. A. DR. BENEDIKTUI JANKAUSKUI
 mirus, žmonai Magdalenai, sūnui Eduardui su šeima, seserims: Sofijai Alienei, Jadvygai Vytuvienei, Elenai su šeimomis ir kitiems artimiesiems reiškiam gilia užuojautą.
Leonilė, Juozas, Kristina ir Aldona Giedraičiai

A. A. DR. BENEDIKTUI JANKAUSKUI
 mirus, jo žmonai Magdalenai, mūsų klubo narei, jo sesutei Jadvygai Vytuvienei, taip pat mūsų klubo narei, sesutei Sofijai Alienei su šeimomis ir kitiems artimiesiems reiškiam gilia užuojautą.
LMK Federacijos New Yorko klubas

A. A. AUDRONEI GUDAITEI
 mirus, jos motiną Veroniką ir seserį Gražiną su šeima nuoširdžiai užjaučia
Kazimieras Jankūnas

Brangiam Broliai
A. A. PETRUI LAUCIUI
 mirus Lietuvoje, dr. Augustinui Lauciui ir giminėms bei artimiesiems reiškiam nuoširdžią užuojautą
*Jadvyga ir Edvardas Radionovai
 Zigmąs Dielinikaitis
 Česlova Kondrasienė*

A. A. AUDRONEI GUDAITEI
 taip dar jaunai mirus, reiškiam gilia užuojautą jos mamai Poniai Gudaitienei bei seseriai Gražinai su šeima ir kartu liūdlime.
Dana ir Jonas Bilėnai

Pranešama savo mieliems draugams ir pažįstamiems, kad po sunkios ir ilgos ligos š. m. vasario 27 St. John's ligoninėje Smithtown, N.Y. mirė
DR. BENEDIKTAS JANKAUSKAS
 Gillam liūdesy ilko žmona Magdalena, sūnus Eduardas su šeima, sesutės: gydytoja Sofija Alienė, dantų gydytoja Jadvyga Vytuvienė ir sesuo Elena Rytprūsiuose su šeimomis.

BALTIC TOURS
 1990 METŲ LIETUVIŲ TAUTINIŲ DAINŲ IR ŠOKIŲ FESTIVALIUI LIEPOS 5-8 DIENOMIS

BALTIC TOURS
 siūlo septynias išskirtinas 7, 10 ir 13 dienų keliones į Lietuvą!

LIETUVA, RUSIJA ir SUOMIJA
 15 dienų kelionė, iš jų 7 dienos Lietuvoje: 7 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje, 2 Leningrade ir 2 Helsinkyje. Finnair linija, viešbutis "Lietuva".
 Kelionė #629 birželio 29 - liepos 13, \$2,459.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,659.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA
 18 dienų kelionė, 13 dienų Lietuvoje: 14 naktų Vilniuje, 2 Vakarų Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.
 Kelionė #702L liepos 2-19, "Lietuvos" viešbutis. \$2,269.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,369.00 iš Chicago.
 Kelionė #702T liepos 2-19, "Turistų" viešbutis. \$2,049.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,149.00 iš Chicago.

LIETUVA
 13 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje (11 naktų Vilniuje). Pan American linija, "Lietuvos" viešbutis.
 Kelionė #703A liepos 3-15 \$2,049.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,249.00 iš Chicago.

LIETUVA ir SUOMIJA
 14 dienų kelionė, 10 dienų Lietuvoje: 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje. Finnair linija.
 Kelionė #703B liepos 3-16, "Turistų" viešbutis. \$1,949.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,149.00 iš Chicago.
 Kelionė #703C liepos 3-16, "Trinapolis" - žaliai ir ramiame Vilniaus "Žirnių" priemiestyje keturių aukštų viešbutis su restoranu ir baru. Tinkamas pavieniams arba grupėms.
 \$1,749.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,949.00 iš Chicago.
 Kelionė #703D liepos 3-16, "Composers" apartamentai, netoli Vingio parko, norintiems privatumo. Yra tikrai 14 kambarių. Duodama kaina padengia tikrai apartamento nuomą, kelionės, maistas, apžiūrėjimai ir Festivalio programos yra asmeninis rūpestis.
 \$1,649.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,849.00 iš Chicago.

1990 METŲ PAPILDOMOS KELIŲNĖS

SV. VELYKOS LIETUVOJE - 12 dienų kelionė. 10 naktų Vilniuje. Finnair linija.
 Kelionė #405 balandžio 5-16: \$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,999.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA - 12 dienų kelionė. 8 naktys Vilniuje, 2 naktys Vakarų Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.
 Kelionė #507B gegužės 7-18: \$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,769.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA - 19 dienų kelionė. 15 naktys Vilniuje, 2 naktys Vakarų Berlyne. KLM linija ir Aeroflot tiesioginis skrydis į Vilnių iš Berlyno.
 Kelionė #507A gegužės 7-25: \$2,079.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,149.00 iš Chicago.

LIETUVA ir SUOMIJA - 14 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija.
 Kelionė #510 gegužės 10-23: \$2,109.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,309.00 iš Chicago.

LIETUVA, RUSIJA ir SUOMIJA - 15 dienų kelionė. 2 naktys Maskvoje, 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinkyje. Finnair linija.
 Kelionė #515 gegužės 15-27: \$2,159.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,359.00 iš Chicago.
 Kelionė #813 rugpjūčio 13-27: \$2,459.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,659.00 iš Chicago.

LIETUVA ir VOKIETIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Hamburgėje. Lufthansa linija.
 Kelionė #522 gegužės 22 - birželio 5: \$2,299.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,499.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA - 11 dienų kelionė. 7 naktys Vilniuje, 2 naktys Prahajoje. CSA linija.
 Kelionė #608 - birželio 8-18: \$2,099.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,299.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ŠVEICARIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Zūricėje. Swissair linija.
 Kelionė #614 - birželio 14-28: \$2,269.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,469.00 iš Chicago.

LIETUVA, SUOMIJA ir ESTIJA - 15 dienų kelionė. 10 naktų Vilniuje, 1 naktis Taline, 2 naktys Helsinkyje Finnair linija.
 Kelionė #801 - rugpjūčio 1-15: \$2,389.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,589.00 iš Chicago.

LIETUVA ir AUSTRIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Vienoje. Austrian Airlines linija.
 Kelionė #808 rugpjūčio 8-22: \$2,399.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,599.00 iš Chicago.

LIETUVA - 10 dienų kelionė. 8 naktys Vilniuje. Finnair linija.
 Kelionė #943 rugsėjo 13-22: \$1,809.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,009.00 iš Chicago.

LIETUVA ir SUOMIJA - 14 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija.
 Kelionė #913 rugsėjo 13-26: \$2,209.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,409.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA - 15 dienų kelionė. 11 naktų Vilniuje, 2 naktys Prahajoje. CSA linija.
 Kelionė #105 spalio 1-15: \$2,159.00 iš Bostono ir New Yorko, \$2,359.00 iš Chicago.

LIETUVA ir ČEKOSLOVAKIJA - 12 dienų kelionė. 9 naktys Vilniuje, 1 naktis Prahajoje. CSA linija.
 Kelionė #106 lapkričio 5-16: \$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,899.00 iš Chicago.

SV. KALĖDOS ir NAUJIEJI METAI LIETUVOJE
 15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Prahajoje. CSA linija.
 Kelionė #1225 gruodžio 21-sausio 4, 1991: \$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,999.00 iš Chicago.

NAUJIEJI METAI LIETUVOJE - 15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Prahajoje. CSA linija.
 Kelionė #1280 gruodžio 29 - sausio 11, 1991: \$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko, \$1,999.00 iš Chicago.

Visų kelionių, išskyrus #703D, kainose įskaitoma bilietai į Festivalio programą, tris pamaitinimus kasdieną, pusrūčius, pietus ir miesto apžiūrėjimą West Berlyne ir Helsinkyje, pervežimą ir asmeninį BALTIC TOURS palydovo patarnavimą visoje kelionėje.

Smulkesnėms informacijoms ir brošiūrai, kreipkitės į BALTIC TOURS • 77 Oak St., Suite 4 • Newton, MA 02164 Tel. 617/965-8080 • Fax 617-332-7781

DARBININKAS

Administr. .... (718) 827-1351
Redakcija. .... (718) 827-1352

Spaustuvė .... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) .... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: kovo 11, sekmadienį, tradicinė Kaziuko mugė, kurią rengia New Yorko skautai. Pradžią 12 val. Prasideda jaunimo mišiom, po jų — mugės atidarymas.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, kovo 9 išvyksta į Chicago, kur dalyvaus lietuvių misijos Lemont, Ill., atidarymo ir jubiliejinės knygos apie Lietuvos krikščionis sukaktį sutiktuvėse. Taip pat rūpinsis įvairių knygų sutelkimu, bus perimta dr. Zigmo Smilgos biblioteka. Visos knygos rengiamos pervežti į Lietuvą. Iš Chicago vyskupas grįžta kovo 12.

Stasy Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas Washingtone, su žmona buvo atvykęs į Lietuvos nepriklausomybės minėjimą New Yorko vasario 18 ir Kultūros Židinyje pasakė pagrindinę kalbą. Jis visas sa kelione susijusias išlaidas paaukojo rengimo komitetui. Rengėjai už auką nuoširdžiai dėkoja.

Jina Varytė, solistė, dainavusi Lietuvos nepriklausomybės minėjime Kultūros Židinyje vasario 18, jai priklausantį honorarą paaukojo Lietuvos laisvinimo reikalams. Rengėjai už šią dosnią auką dėkoja.

Dr. Benediktas Jankauskas, gyvenęs Fort Salonga, L. I., N.Y., mirė vasario 27. Buvo 83 metų. Liko žmona Magdalena, seserys: Jadvyga Vytuvienė Woodhavene, Zosė Alienė Worcesteryje, Conn., Elena Vokietijoje. Velionis į Ameriką atvyko po antrojo pasaulinio karo, ilgus metus kaip gydytojas dirbo psichiatrinėje ligoninėje Long Island. Palaidotas kovo 2 Northport, L.I.

Arts Club teatras, kuris veikia Aušros Vartų parapijos salėje Manhattane, stato veikalą *The Wall*. Jo autorius William Hauptman. Vaidinimai bus kovo 8, 9, 15, 16, 23, 24, 29, 30, 31 d. 8:30 v.v. Įėjimas 8 dol. Adresas 570 Broome St., N.Y.C. Tel. 718 768 - 0925.

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa ir Lietuvių Bendruomenė

VISUS KVIEČIA Į

VAKARONĖ SU NIJOLE SADŪNAITE

KULTŪROS ŽIDINYJE

3:30 val. popiet, sekmadienį, kovo 25 d.

Susirinkime pagerbti Lietuvos pažibą!

New Yorko skautai ir skautės kviečia Jus į

Kaziuko mugė

KOVO 11 D., 12 VAL., KULTŪROS ŽIDINYJE, BROOKLYNE

- Lietuviškų rankdarbių stalas
- Įvairios loterijos
- Filmai iš Lietuvos
- Viešnios iš Bostono (R. Petrutienė ir G. Treinienė) su savo rankdarbiais
- Valkams pramogos ir žaidimai
- Kiti užsiėmimai
- Lietuviški pietūs
- Kavinė ir tortai

Baltijos restoranai jau veikia kuris laikas. Per Užgavėnes buvo blynai. Vakare prisirinko pilnas restoranai drauge praleisti vakaro.

A. Merkelio "Didysis varpininkas Vincas Kudirka" — 416 puslapių leidinys, įrištas į kietus viršelius. Išleido Vydūno jaunimo fondas. Kaina su persiuntimu 17 dol. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

A. a. dr. Benediktui Jankauskui mirus, Tautos Fondo Lietuvos laisvės Izdui aukojo: po 50 dol. Lietuvių Gydytojų draugijos New Yorko skyrius. Leonilė ir Juozas Giedraičiai, Valerija ir Vytautas Avižoniai, Antanas Matulaitis, Giedrė ir Romas Šnipai, dr. Regina ir Kazys Čiurliai, Dr. Rita Janiškis, Valdas, Audra ir Eglė Duobai — 200 dol., Anne ir Kurt Eichwald — 100 dol. Po 30 dol. — Danutė Venclauskaitė, Sofija Alis, Elena ir Henrikas Andriuškos aukojo 25 dol. Iš viso aukta 685 dol. Tautos Fondas už aukas nuoširdžiai dėkoja.

Henrikas ir Stasė Bajaliai, Los Angeles, Calif., spaudos rėmėjai ir bendradarbiai, atsiuntė 75 dol. auką, sveikindami *Darbininką* minint 75 metų sukaktį. Ta pačia proga palinkėjo ištvermės ir stiprybės redaktoriams ir leidėjams. Ačiū už dosnią auką ir linkėjimus.

MASPETH, N.Y.

Šv. Kazimiero šventė V. Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspeth paminėta iškilmingai. Mišiose organizuotai dalyvavo Lietuvos vyčiai. Mišias aukojo prel. Pr. Bulovas, ugningą pamokslą pasakė kun. Stasy Raila. Gražiai giedojo choras, vadovaujamas P. Dulkės.

Po to parapijos salėje buvo bendri pietūs, kuriuose dalyvavo per 100 žmonių. Invokaciją sukalbėjo klebonas prel. P. Bulovas, gi kalbą pasakė kun. St. Raila.

NIJOLĖ SADŪNAITĖ ATVYKSTA Į RYTUS

Nijolė Sadūnaitė, kovo 2 - 6 praleidusi Chicagoje, o kovo 6 - 11 Clevelande, pasieks Washingtoną kovo 11. Ten jos viešnagė tvarko Lietuvių Informacijos Centras. Nors visa jos programa Washingtono dar galutinai nepramatyta, bet jau žinoma, kad kovo 14, trečiadienį, 6 v.v. nepriklausomos Lietuvos atstovybėje numatomas priėmimas, į kurį visi kviečiami. Ketvirtadienį, kovo 15, Ethics and Public Policy Center ruošia Sadūnaitės garbei pietus. Toliau pramatomi vizitai JAV episkopato centre (USOC), taip pat interviu su katalikų žinių agentūra, NC News ir su Washingtono kardinolu.

Iš Washingtono Nijolė išskrenda į Pensilvaniją, kur Lietuvos vyčiai pristatys ją visuomenei Šiluvos Marijos parapijos salėje Maizeville, sekmadienį, kovo 18 d. Tą patį vakarą viešnia išskrenda į Putnamą, kur ji praleis tris dienas Nekalto Prasidėjimo vienuolyne.

Nijolė Sadūnaitė pasieks New Yorką ketvirtadienio vakarą, kovo 22, tartis su vysk. P. Baltakiu, su įvairiomis žmogaus teisių, kitataučių organizacijomis ir kitais. Nijolė žada dalyvauti per sumą Apreiškimo bažnyčioje, Brooklyne, 11 val. sekmadienį, kovo 25 ir po mišių tarti trumpą žodelį. 3 val. p. p. įvyks Nijolės Sadūnaitės pagerbimas Kultūros Židinyje.

Visais klausimais kreiptis į Lietuvių Katalikų Religinę Šalpą, tel. (718) 647 - 2434.

PETRAS CIZIKAS K. ŽIDINYJE

Esame daug rašę apie Petrą Ciziką, kuris bent trim atvejais Vilniuje paskelbė bado streiką. Ilgiausiai badavo 34 dienas.

Tų bado streikų pasėkoje buvo paleisti politiniai kaliniai, sujungta visa Lietuva.

Šis istorinis asmuo keliauja per Ameriką. Atvyko ir į New Yorką, dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės minėjime K. Židinyje vasario 18, gi vasario 21, trečiadienį, Kultūros Židinyje buvo surengtas susitikimas su garbingu svečiu. Surengė New Yorko Altas. Petras Ažuolas ir vadovavo šiam susitikimui.

Trumpai apibūdinęs svečių, pakvietė jį patį kalbėti. Svečias kalbėjo apie pusantros valandos. Kalbėjo jaukiai, šiltai. Pradžioje nupasakojo kas dabar dedasi Lietuvoje. Panašiai jis kalbėjo ir K. Židinio salėje per Lietuvos nepriklausomybės šventę. Toks jau

Rusų laikraštis *Novoja Ruskoja Slova* vasario 27 išspausdino ilgą straipsnį apie Lietuvą. Straipsnį parašė New Yorko gyvenęs Valdas Anelauskas. Straipsnis skelbia artėjančią Lietuvos nepriklausomybę.

Dail. Juozas Bagdonas atsidėjęs rengiasi naujai parodai, dabar jėmina eilę naujų paveikslų.

GREAT NECK, N.J.

Lietuvos nepriklausomybės šventė paminėta vasario 24, šeštadienį, 7 v.v. Felicijos ir Tado Jasaičių namuose. Minėjimą rengė LB apylinkės valdyba. Tos apylinkės pirmininkas Vytautas Žukas ir pradėjo minėjimą, nusakdamas šventės prasmę, telkdamas mintis į atgimstančią Lietuvą. Invokaciją sukalbėjo kun. Stasy Raila, gi Gerimantas Penikas parodė vaizdajuostes apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje, nepriklausomybės šventės minėjimą ir kit. Rodymas užsitęsė apie vieną valandą. Po to buvo puikios šeiminių Jasaičių paruoštos vaišės. Atsilankė per 50 žmonių. Lietuvos laisvinimo reikalams surinkta 1500 dol.

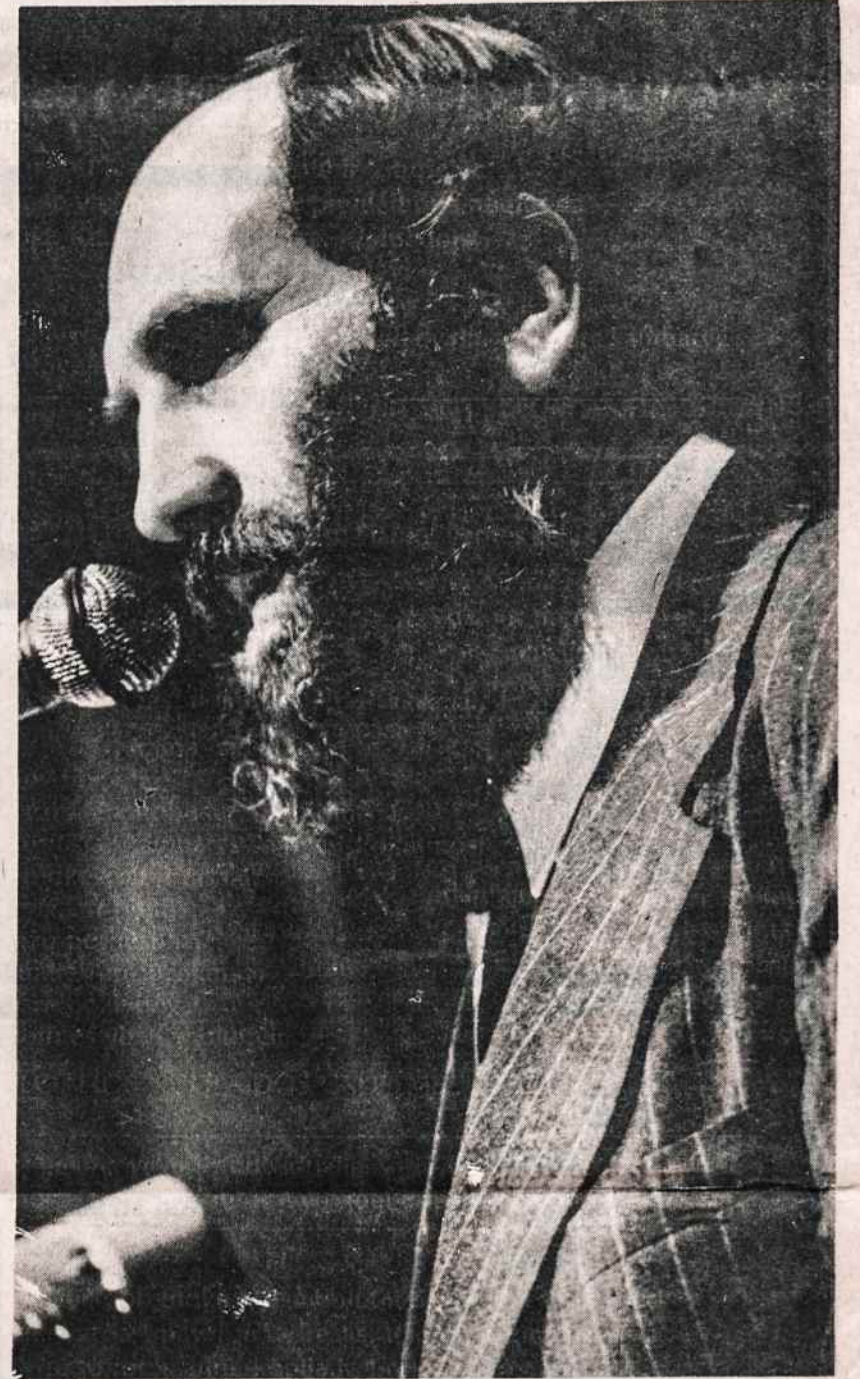
svečio būdas — visur matyti daugiau tamsias spalvas. Ir čia kėlė daugel dabartinių negerovių, ryškino, kad negalima pasitikėti komunistais, kad pas juos negali būti nukrypusių nuo partijos linijos. Apskritai jis Lietuvos ateitį vaizdavo pesimistiškai.

Šis pesimizmas jam gal susiformavo vien dėl to, kad jau senokai yra išvykęs iš Lietuvos. Tas "senokai" apima tik kokią porą mėnesių, bet ir to užtenka,

kad atsiliktum, nes dabar kasdien vyksta tokie įvykiai, kurių metų metus laukdavai. Keliaudamas neturėjo progos paskaityti naujausių laikraščių, kurie jau kitaip aprašo padėtį krašte.

Gražiausia kalbos vieta buvo ta, kur jis lietė bado streiką, kaip jis nusprendė badauti, kaip badavo, kaip reagavo visuomenė. Ši jo idealistinė auka ir turėjo daugiausia prasmės, sujungdino žmones, sujungdino jų sąžines.

Esame jo kalbą užrašę į garsajuostę, pasistengsime aprašyti, kaip jis pasakoja apie bado streiką.

Petras Cizikas, savo bado streikais prisidėjęs prie politinių kalinių išlaisvinimo, kalba Kultūros Židinyje vasario 18, kai ten buvo surengta Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas. Vasario 21, trečiadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje jis padarė patiesnį pranešimą apie padėtį Lietuvoje. Nuotr. V. Maželio

1990 KELIONĖS Į ATGIMSTANČIĄ LIETUVĄ

Aplenkiant Maskvą, Aeroflotą ir Inturistą.
Nakvynės mažuose viešbučiuose ir/ar privačiuose namuose —
Vilniuje, Kaune, Mažeikiuose, Klaipėdoje.

	Naktys Lietuvoje	Kaina asmeniui, dviem gyvenant kambary; iš New Yorko*
Gegužės 2-16	13	\$1,590.00
Gegužės 21-31	9	\$1,420.00
Birželio 5-19	13	\$1,695.00
Liepos 1-20	18	\$1,940.00 Dainų šventės kelionė
Rugpjūčio 6-20	13	\$1,795.00
Rugsėjo 10-24	13	\$1,580.00

* Pridėtinis mokestis iš kitų miestų.

Vienam gyvenant kambaryje pridėtinis mokestis 10 dol. nakčiai.

Į kainą įsiskaito:

- Léktuvo bilietai;
- Pervežimai autobusu/ mašinomis;
- Viešbutis ar kambarys šeimyniškoj atmosferoj;
- Visi mokesčiai ir taksai;
- Pusryčiai ir pietūs;
- Bagažų pernešimas;
- Apylinkės apžiūrėjimas;
- Kelionės palydovai;
- Sovietinės vizos mokesčiai;

SPECIALIOS NUOLAIDOS GRUPĖMS

Be šių kelionių galima vykti ir individualiai — išvykti ir grįžti bet kurią dieną. Skambinkite į "Vytį" dėl informacijų.

Užsitikrinti vietai siųsti 100 dol. mokestį asmeniui ir sovietinei vizai gauti reikiamas informacijas: vardas, pavardė, adresas, telefonas gimimo data ir vieta, JAV paso fotostatinė kopija ir 4 nuotraukos:

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE, INC.

2129 Knapp St.
Brooklyn, N.Y. 11229
Tel. 718-769-3300